

OBLASTNÝ VÝBOR SLOVENSKEHO ZVÄZU
PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
TRENČÍN

NEZABUDNÍME!

Pamätníky a pamätné tabule
obetiam II. svetovej vojny, SNP
a oslobodenia obcí v okresoch
Trenčín a
Bánovce nad Bebravou

1945 - 2012

Autorský kolektív:

Ing. f Holička, Ľudovít Hoos, MUDr. Miroslav Malay a Ing. Miroslav Ondráš

Podakovanie za vytlačenie publikácie patrí:

Veliteľstvu síl výcviku a podpory OS SR v Trenčíne a 5. KRZ Nemšová

2. rekonštruované vydanie, február 2012

ÚVOD

Každoročne si pripomíname výročie ukončenia druhej svetovej vojny v Európe víťazstvom spojencov nad fašizmom, víťazstvom ideálov demokracie a oslobodenia našej vlasti od okupantov a ich domácich prisluhovačov.

Na tomto víťazstve sa podieľali aj občania Slovenska, ktorí bojovali so zbraňou v ruke v radoch protifašistickej koalície, v čs. vojsku v zahraničí alebo v Slovenskom národnom povstaní, prípadne ako odbojáři v niektorých európskych štátoch. Preto sa s hrdosťou môžeme zaradiť medzi národy, ktoré sa zaslúžili o porážku nacistického Nemecka a fašizmu v Európe.

Žiaľ, táto skutočnosť nerezonuje na Slovensku natoľko ako vo väčšine štátov Európskej únie, ktoré bojovali v radoch spojencov. Na Slovensku sa dokonca môžu uverejňovať aj názory spochybňujúce účasť našich občanov v odboji, význam Slovenského národného povstania a tiež spochybňovať zodpovednosť vlády vojnového Slovenského štátu za represálie, vlády, ktorá umožnila krutú likvidáciu našich občanov z politických alebo rasových dôvodov a aj rodinných príslušníkov odbojárov alebo ľudí pomáhajúcich spojeneckým vojakom.

Na Slovensku sa našli prostriedky aj na zverejnenie názorov pohrobkov porazenej ideológie a rôznych mladých historikov, ktorí boli touto ideológiou ovplyvnení. Preto je pre spomínané dôvody veľmi dôležité a potrebné pripomínať dnešným aj nasledujúcim generáciám význam víťazstva spojencov v 2. svetovej vojne, oslobodenia našej vlasti a tiež zdôrazňovať, že boj za našu slobodu si vyžiadal nemalé obete.

Pri príležitosti 60. výročia skončenia 2. svetovej vojny, víťazstva nad fašizmom a oslobodenia vlasti od nemeckých okupantov a ich domácich prisluhovačov, vznikla z iniciatívy Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Trenčíne publikácia

NEZABUDNIME!

Cieľom tejto publikácie je pripomenúť súčasným generáciám, že aj v Bánovskom a Trenčianskom okrese si 2. svetová vojna vybrala nemalú a krvavú daň. Publikácia obsahuje prehľad pamätných tabúľ, pomníkov a pamätníkov v mestách a obciach spomínaných okresov vrátane tých, ktoré boli v posledných rokoch z rôznych dôvodov odstránené. Mali by nám a budúcim generáciám pripomínať akú obeť museli priniesť naši dedovia a otcovia za vybojovanú slobodu.

Autorský kolektív:

Za okres Bánovce nad Bebravou: Ing. Ján Holička, Ľudovít Hoos,

Za okres Trenčín: MUDr. Miroslav Malay a Ing. Miroslav Ondráš

Poďakovanie za vytlačenie publikácie patrí Veliteľstvu síl výcviku a podpory OS SR v Trenčíne a 5. KRZ v Nemšovej.

2. rekonštruované vydanie, február 2012

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABUĽ, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV VENOVANÝCH OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY A SNP V TRENČIANSKOM OKRESE

1. Adamovské Kochanovce pomník
2. Bobot pamät. tabuľa
3. Dolná Poruba náhrobník
4. Dolná Súča pamät. tabuľa 2x
5. Drietoma 1 pomník popraveným
6. Drietoma 2 pamät. tabuľa
7. Dubodiel pamät. tabuľa
8. Horná Súča pamät. tabuľa
9. Horná Súča - Dúbrava pamätný križ
10. Horná Súča - Repáky pamät. tabuľa
11. Horňany pamät. tabuľa
12. Horné Srnie pomník padlým
13. Hrabovka pamät. tabuľa
14. Chocholná - Velčice pomník padlým
15. Kostolná - Záriečie pamät. tabuľa
16. Krivosúd - Bodovka pamät. tabuľa *
17. Melčice pamät. tabuľa
18. Mníchova Lehota pamät. tabuľa
19. Motešice pomník padlým
20. Nemšová 1 pamät. tabuľa
21. Nemšová 2 pamät. tabuľa
22. Nemšová - Ľuborča pamät. tabuľa *
23. Neparadza pamät. tabuľa
24. Omšenie pomník padlým
25. Omšenie - Hrádok pomník SNP
26. Opatová nad Váhom pamät. tabuľa
27. Selec 1 pamätník zahynulým občanom
28. Selec 2 pam. tab. odvečeným občanom
29. Selec 3 pamät. križ obetiam povstania
30. Soblahov pomník padlým v SNP
31. Svinná pamät. tab. padlým partizánom
32. Trenčianske Jastrabie pamät. tabuľa padlým v 2. SV
33. Trenčianske Stankovce pamät. tabuľa vojakovi
34. Trenčianska Teplá 1 pomník padlým vo svet. vojnách
35. Trenčianska Teplá 2 náhrobník padlým rumun. vojakom
36. Trenčianske Teplice pomník SNP so 4 pam. tabuľami

37. Trenčianske Teplice - Baračka pamät. tab. zavraždenému obč.
38. Trenčianske Teplice - Kamenica pam. tab. zostrel. letcovi USA
39. Trenčianska Turná pomník padlým vo svet. vojnách
40. Trenčianska Turná 3 pamätné tabule padlým občanom

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABŮĽ, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV VENOVANÝCH OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY, SNP A OSLOBODENIU OBCÍ V TRENČIANSKOM OKRESE

1. ADAMOVSKE KOCHANOVCE

Pomník padlým v 2. svetovej vojne sa nachádza v parčíku pred obecným domom. Na betónovom podstavci sú na kovovej konštrukcii pripevnené dve žulové tabule. Na väčšej, svetlejšej tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ

PADLÝM HRDINOM A OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

Na druhej, menšej tabuli je venovanie v znení:

OBČANIA OBCÍ: ADAMOVSKE KOCHANOVCE, CHOCHOLNÁ - VELČICE, IVANOVCE,
MELČICE, ŠTVRTOK NAD VÁHOM, ZEMIANSKE LIESKOVÉ

Spoločný pomník občanom spomínaných obcí padlých v 2. svetovej vojne, odhalili v roku 1970 k 25. výročiu oslobodenia územia našej vlasti. Pomník navrhli Ing. arch. Marčeková a Ing. arch. Zavodnov.

2. Bobot

Pamätná tabuľa zo žuly, venovaná padlým hrdinom v SNP a obetiam II. svetovej vojny je umiestnená na priečelí budovy kultúrneho strediska obce. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ HRDINOM SNP
A OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

AUGUSTÍN DRAGÚŇ	* 3. IX. 1921	† 29. IX. 1944
JOZEF ADAMÚS	* 1. XI. 1888	† 29. IX. 1944
PAVEL ADAMÚS	* 30. IX. 1927	† 29. IX. 1944
STANISLAV KRIŽAN	* 24. II. 1924	† 29. IX. 1944
ANNA MOKRÁŇOVÁ	* 1869	† 29. IX. 1945
VIKTOR ČAHOJ	* 5. I. 1913	† IX. 1945
PAVLA ZNÁŠIKOVÁ	* 2. II. 1913	† 3. IV. 1945

1971

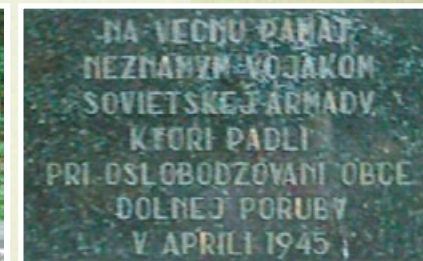
Všetci občania, uvedení na pamätnej tabuli, pochádzali z Bobotskej Lehoty, dnešnej miestnej časti obce Bobot. **

3. Dolná Poruba

Na miestnom cintoríne sú v spoločnom hrobe pochovaní štyria neznámi vojaci Sovietskej armády, ktorí padli v apríli 1945 v obecnom chotári počas oslobodzovacích bojov. Hrob má betónový rám. Na náhrobníku jednoduchého tvaru je päťcípva hviezda a nápis na tabuli z čierneho kameňa:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
NEZNÁMYM VOJAKOM
SOVIETSKEJ ARMÁDY
KTORÍ PADLI
PRI OSLOBODZOVANÍ OBCE
DOLNEJ PORUBY
V APRÍLI 1945

Náhrobník odhalili dňa 10. 4. 1973 pri príležitosti 28. výročia oslobodenia obce.

4. Dolná Súča

Na obchodnej budove sú umiestnené dve pamätne tabule. Na hornej tabuli z tmavého kameňa, je medzi hviezdou a ratoľstami umiestnený nápis:

PADLI V BOJI ZA VLASTŤ

SRŇAN JOZEF,	* 6. 7. 1921	† 22. 9. 1944
REPA PETER,	* 14. 5. 1922	† september 1944
MARADÍK ONDREJ,	* 18. 2. 1898	† január 1945
ŠTEFKOVIČ FRANTIŠEK,	* 22. 12. 1912	† 22. 9. 1944

ČEŠŤ ICH PAMÍATKE !

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1959. ^{*2}

Pod spomínanou tabuľou je umiestnená druhá tabuľa z červenkastého kameňa (mramoru). V dolnej časti tabule je reliéf dvoch partizánov so samopalom a ručným granátom, nad ktorým je nápis:

PAMIATKE DESIATICH HRDINOU
SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA,
PRISLUŠNÍKOV 2. STALINOVEJ PARTIZÁNSKEJ BRIGÁDY
A OBETIAM FAŠIZMU,
KTORÍ PADLI V BOJI ZA SLOBODU NAŠEJ VLASTI.
ČEŠŤ ICH PAMIATKE !

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1964. ^{*3}

5. DRIETOMA - PRI KRÍŽI

V miestnej časti obce pri Kríži - pod vrchom Nešporovský, sa nachádza pomník popraveným partizánom. Okolo pomníka je kovové zábradlie na betónovej obrube. Má tvar kvádra a pôsobí dojmom náhrobníka. Na jeho čelnej strane je umiestnená pamätná tabuľa z bieleho mramoru, s nápisom:

NA TOMTO MIESTE BOLI POPRAVENÍ
25. OKTÓBRA 1944 NEMECKÝMI FAŠISTAMI
ZDENĚK ŠURANSKÝ - KRISTIÁN HENČL
A DVAJA NEZNÁMI, KTORÍ HRDINSKY ZAHYNULI
AKO PARTIZÁNI ZA OSLOBODENIE NAŠEJ VLASTI
ČEŠŤ ICH PAMIATKE

Pomník odhalili v roku 1960. ^{*5}

6. DRIETOMA

Na priečelí budovy kaštieľa sa nachádza kovová pamätná tabuľa, venovaná pamiatke padlých v 2. svetovej vojne. Nad textom na tabuli je reliéf so stuhou v pozadí. Na pamätnej tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMIATKU PADLÝCH
V BOJI PROTI FAŠIZMU
19. 12. 1911 JOZEF BEČÁR 1945
7. 10. 1920 JÁN ČAPÁK 1944
23. 7. 1915 JÁN MÚDRY 1944

Pamätnú tabuľu inštalovali v r. 1966. Autorom je akad. sochár Jozef Fízel. ^{*4}

7. DUBODIEL

Pamätná tabuľa z červenkastého mramoru, venovaná obetiam 2. svetovej vojny, je umiestnená na budove obecného úradu. Hornú tretinu tabule zaberá reliéf dvoch mužov z profilu. Pod reliéfom je nápis:

NA PAMIATKU BOJOVNÍKOM
PROTI FAŠIZMU, POPRAVENÝM
V TRENČÍNE NA BREZINE A
V NEMECKÝCH KONCENTRAČNÝCH
TÁBOROCH
JOZEF ĎURČO 1922 - 1945
JOZEF CHRENKO 1925 - 1945
JÁN JANÍK 1895 - 1945
VOJTECH KURIL 1910 - 1945
KAROL HOSTAČNÝ 1917 - 1945

Pod textom je päťcípá hviezda. Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1964. ^{*6} Navrhol ju akad. sochár Ladislav Šichman.

8. HORNÁ SÚČA

Pamätná tabuľa z tmavej žuly, venovaná občanom padlým v 2. svetovej vojne, je na budove bývalého obecného úradu. Na tabuli je nápis:

POČAS FAŠISTICKEJ OKUPÁCIE V ROKU 1939 - 1945
POLOŽILI SVOJE ŽIVOTY
V OSLOBODZOVACOM BOJI

BARTEK ALBERT	21 r.
BARTEK MARTIN	38 r.
CONÍK JÁN	36 r.
DODORF AUGUSTÍN	53 r.
DODORFOVÁ JÚLIA	42 r.
DODORF MILAN	22 r.
CHUDO PAVOL	25 r.
BULEJKO DOMINIK	22 r.
ČAPÁK ONDREJ	29 r.
HOŤKO AUGUSTÍN	21 r.
MACHARA ADAM	25 r.
ŠTERNOVÁ MÁRIA	68 r.
SÚČANSKÁ ALOJZIA	33 r.
SÚČANSKÝ MILAN	8 r.
SÚČANSKÝ BERNARD	6 r.

PRI 25. VÝROČÍ S ÚCTOU SPOMÍNAME

Pamätnú tabuľu odhalili pri príležitosti 25. výročia SNP v r. 1969. ⁷

9. HORNÁ SÚČA - DÚBRAVA

Pomník - pamätný kríž, venovaný vojakom padlým v 2. svetovej vojne, stojí v osade pred kaplnkou. Tvorí ho betónový podstavec s krížom a na ňom je pripevnená tabuľa so slovenským znakom a nápisom:

PAMÄTNÝ KRÍŽ
PADLÝM VOJAKOM
V II. SVETOVEJ VOJNE
1940 - 1945
ADAM MACHARA
GUSTÁV HOŤKO

Pamätný kríž odhalili v r. 1970. ⁸

10. HORNÁ SÚČA - REPÁKY

Pamätná tabuľa z tmavej žuly, venovaná pamiatke zastrelených partizánov a občanov v osade Repáky, miestnej časti obce Horná Súča, sa nachádza na dome č. 447. Na tabuli je nápis:

V TOMTO DOME DŇA 6. 11. 1944
PREPADLI OZBROJENÍ GARDISTI A GESTAPÁCI
SLOVENSKÝCH A SOVIETSKYCH PARTIZÁNOV.
ZAHYNULI TU ŠTEFAN KATRINEC, JOZEF HERDA
A DVAJA NEZNÁMI PARTIZÁNI.
ZA ICH PRECHOVÁVANIE ZASTRELILI MAJITEĽA DOMU
JOZEFA CVERENKÁRA A JEHO 14. ROČ. DCÉRU HELENU.
ČESŤ ICH PAMIAATKE
1969

Pamätnú tabuľu odhalili pri príležitosti 25. výročia SNP v r. 1969. ²

11. HORŇANY

Pamätná tabuľa venovaná pamiatke Štefana Pichlera, vyhotovená zo žltého travertínu, je umiestnená na priečelí budovy kultúrneho domu obce. Na tabuli je nápis:

VAŠE ŠŤASTIE JE
KRVOU VYKÚPENÉ,
STRÁŽTE SI HO!
PICHLER ŠTEFAN
NAR. 7. XI. 1922 ZOM. 10. IX. 1944

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1958. *9

12. HORNÉ SRNIE

Pomník padlým v SNP stojí na miestnom cintoríne, vľavo pred vchodom do kostola. Tvorí ho netypický podstavec z červenkastého pieskovca, na ktorom stojí kváder s pamätnou tabuľou. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMIATKU HRDINOM
SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO
POVSTANIA PADLÝM V BOJI
ZA OSLOBODENIE NAŠEJ VLASTI
ONDREJ VARČEK

* 28. 10. 1914 ZAHYNUL V KONCENTRAČNOM
TÁBORE VO WITTENBERGU
ŠTEFAN MIKLATEK

* 16. 8. 1909 ZAHYNUL V BOJOCH
SNP V MOŠOVCIACH

Pomník, pôvodne umiestnený v parčíku pred kultúrnym domom, odhalili v r. 1967. *10

13. HRABOVKA

Pamätná tabuľa z čiernej žuly, venovaná padlým v 2. svetovej vojne, je osadená na budove bývalej školy. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ HRDINOVI SNP
AUGUSTÍNOVI PAHOLOVI * 13. VII. 1922 + 8. IX. 1944
A OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY
AMÁLIA ŠNOBLOVÁ * 9. II. 1938 + 12. IV. 1945
JOZEF MACURA * 25. VII. 1927 + 12. IV. 1945
JOZEF GABRIEL * 2. VIII. 1919 + 13. IV. 1945 / 1971

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1971. *11

14. CHOCHOLNÁ - VELČICE

Pomník venovaný vojakom oslobodzovacích armád, padlým pri oslobodzovaní obce stojí na starom cintoríne v centre obce. Tvorí ho podstavec z hrubo opracovaných žulových kvádrov a červených kachličiek. V zadnej časti podstavca stojí mohutný kváder, na ktorom je umiestnený delostrelecký granát. Na čelnej strane pamätníka je pod červenou hviezdou výklenok s pamätnou tabuľou. Na tabuli je nápis:

PADLI V BOJI
ZA SLOBODU ĽUDU
ZA VEČNÚ DRUŽBU NÁRODOV
ČSR A SSSR

Pomník odhalili 9. mája 1945.

15. KOSTOLNÁ - ZÁRIEČIE

Na priechle občenného úradu sa nachádza pamätná tabuľa, venovaná pamiatke partizána Jaroslava Kroupu. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ SLÁVU NÁŠMU
SPOLUOBČANOVÍ - PARTIZÁNOVI
JAROSLAVOVI KROUPOVI
* 1. III. 1922 + 18. IX. 1944
KTORÝ PADOL V BOJI PROTI FAŠIZMU
1971

Pamätnú tabuľu inštalovali v r. 1971 na budove školy.

16. KRIVOSÚD - BODOVKA

Pamätná tabuľa z červenkastého mramoru venovaná Jánovi Valkovi, pôvodne osadená na dome č. 62 je v súčasnosti uložená u majiteľa domu a jej kópia na obecnom úrade.

Na ľavej strane tabule je reliéf hlavy s ostnatým drôtom, ktorý zasahuje aj do plochy textovej časti, ktorá znie:

NA VEČNÚ PAMIATKU
JÁNOVI VALKOVI
KTORÉHO NEMECKÍ FAŠISTI
DŇA 22. DECEMBRA 1944
POPRAVILI
NA BREZINE V TRENČÍNE

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1964. Jej autorom je akad. sochárka Erna Masarovičová.

17. MELČICE

Pamätná tabuľa z liateho hliníka, venovaná pamiatke Juraja Staňáka a Ondreja Nováka, bola pôvodne osadená na dome č. 80. V súčasnosti je tabuľa umiestnená na samostatnom pomníku v parčíku nachádzajúcom sa v strede obce, vedľa pamätníka vojakom padlým v 1. svetovej vojne. Na tabuli je nápis:

ZA VLASTĽ ŽILI, BOJOVALI
A ŽIVOT POLOŽILI
V SLOVENSKOM NÁRODNOM
POVSTANÍ
JURAJ STAŇÁK 1913 - 1945
ONDREJ NOVÁK 1908 - 1945
ČEŠŤ ICH PAMIATKE

Pamätnú tabuľu odhalili v roku 1964. Jej autorom je akad. sochár Teodor Lugs.

18. MNÍCHOVA LEHOTA

Žulová pamätná tabuľa, venovaná padlým v 2. svetovej vojne je v súčasnosti umiestnená na budove Obecného domu pri vchode do Kultúrneho strediska. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ HRDINOM SNP
A OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY
ANTON KOVÁČ * 1. III. 1922 † X. 1944
ANTON RÁC * 4. I. 1922 † X. 1944
JÁN BALAJ * 3. II. 1922 † III. 1944
JÁN KOPECKÝ * 29. VIII. 1926 † 3. IV. 1945
VENDEL HLOŽAN * 25. X. 1921 † 1944
1971
1995

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1971 a premiestnená na nové miesto bola v roku 1995.

19. MOTEŠICE

Pomník padlým v 2. svetovej vojne stojí v miestnom parčíku v strede obce. Na betónovom podstavci stoja dva nerovnako vysoké kamenné pylóny. Na menšom z nich bola pôvodne umiestnená kovová päťcípá hviezda. V strede pylónov je umiestnená pamätná tabuľa z čiernej žuly, na ktorej je nasledujúci nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ HRDINOM SNP
A OBETIAM FAŠIZMU
RUDOLF MICHALIDES * 4. VII. 1919 † 10. 7. 1945
JOZEF SKLANÍK * 15. 8. 1921 † 24. 3. 1945
ĽUDOVÍT SMOLKA * 10. 4. 1920 † 14. 9. 1944
ALOIS SMOLKA * 16. 11. 1908 † 3. 4. 1945

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1971. Architektonický návrh pomníka vypracoval Ladislav Moško.

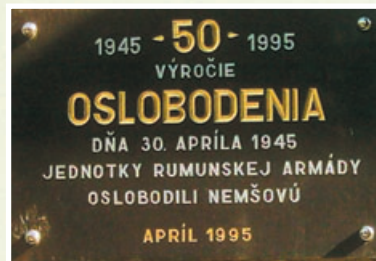

20. NEMŠOVÁ (1)

Pamätná tabuľa, venovaná pamiatke na oslobodenie mesta v apríli 1945, je umiestnená na budove mestského úradu. Na tabuli je nápis v striebristej a zlatej farbe:

1945 - 50 - 1995
VÝROČIE
OSLOBODENIA
DŇA 30. APRÍLA 1945
JEDNOTKY RUMUNSKÉJ ARMÁDY
OSLOBODILI NEMŠOVÚ
APRÍL 1995

Tabuľa bola odhalená v r. 1995.

21. NEMŠOVÁ (2)

Pamätná tabuľa z opaxitu, venovaná pamiatke Jána Paľu, je osadená na jeho rodnom dome č. 39. Na tabuli je pod päťcipou hviezdou nápis:

RODNÝ DOM
PARTIZÁNA JÁNA PAĽU
KTORÝ SA NARODIL 18. VIII. 1916
PADOL V SLOVENSKOM NÁRODNOM POVSTANÍ
13. IX. 1944.
ČEŠŤ A SLÁVA HRDINOM SNP

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1970.

22. NEMŠOVÁ - ĽUBORČA

Žulová pamätná tabuľa, venovaná padlým v 2. svetovej vojne sa nachádzala na budove býva-

lej školy. Po zmene majiteľa budovy a jej rekonštrukcii je pamätná tabuľa uložená v depozite. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ HRDINOM
PADLÝM V BOJI PROTI FAŠIZMU.
DAŠKO ŠTEFAN * 12. 12. 1920 † 29. 2. 1945
KLIMOVÁ MARTA * 11. 08. 1926 † 16. 2. 1945

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1970.

23. NEPORADZA

Pamätná tabuľa z tmavej žuly, venovaná pamiatke padlých v SNP, je umiestnená na priečelí kultúrneho domu. Na tabuli je nápis:

V SLOVENSKOM NÁRODNOM POVSTANÍ R. 1944/45
ZAHYNULI NAŠI SPOLUOBČANIA
JÁN ČERŇANSKÝ JOZEF DANKO
* 21. 12. 1921 JOZEF REHÁK * 3. 4. 1886
ALBÍN LACKO * 18. 3. 1910 GUSTAV PŠENÁK
* 12. 3. 1925 * 1. 8. 1920
SVOJE ŽIVOTY POLOŽILI ZA OSLOBODENIE NÁRODA
SPOD FAŠISTICKEJ OKUPÁCIE
ČEŠŤ ICH PAMIAŤKE
1969

Pamätná tabuľa bola odhalená pri 25. výročí SNP v r. 1969.

24. OMŠENIE

Pomník venovaný pamiatke padlým v Slovenskom národnom povstaní stojí v parčíku miestnej školy. Tvorí ho betónový podstavec, na ktorom je kamenný hranol s bronzovou pamätnou tabuľou. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
PADLÝM HRDINOM
SNP

ŠTEFAN ČMELKO
ŠTEFAN ĎUREK
JURAJ CHUCHUT
VALENT KOHÚT
ONDREJ REBRO

Pod tabuľou je na pamätníku nápis z bronzových čísiel: 1944 -1964.
Pamätník odhalili v roku 1964.

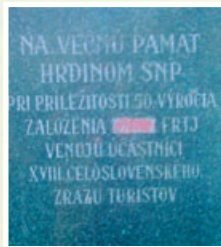

25. OMŠENIE - HRÁDOK

Na kopci "Hrádok" nad vodnou nádržou pri Trenčianskych Tepliciach je pomník, postavený na pamiatku SNP. Vybudovali ho pri príležitosti 23. Celoslovenského zrazu turistov, ktorý bol v júli 1971 na Lúkach pod Žihľavnikom. Pomník tvorí kamenný blok z pieskovca v tvare kvádra. Na jeho čelnej strane je pamätná tabuľa zo žuly, pripevnená ozdobnými klinkami. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
HRDINOM SNP
PRI PRÍLEŽITOSTI 50. VÝROČIA
ZALOŽENIA - - - A FRTJ
VENUJÚ ÚČASTNÍCI
XVIII. CELOSLOVENSKEHO
ZRAZU TURISTOV

Autor návrhu pomníka je Ladislav Moško.

Poznámka: Z tabule bol dodatočne odstránený nápis "KSC"

26. OPATOVÁ NAD VÁHOM

Na podstavci pamätníka padlým v 1. svetovej voje, ktorý stojí v strede obce, je umiestnená traverťinová pamätná tabuľa, venovaná padlým v 2. svetovej vojne. Na tabuli je nápis:

OBČANIA PADLÍ V DRUHEJ SVETOVEJ VOJNE
MELIŠOVÁ PAVLA R. SIVÁKOVÁ 32 R. KUZMA JÁN 43 R.
MELIŠOVÁ ANNA 4 R. NEZNÁMY PARTIZÁN
GAVENDA ĽUDOVÍT 19 R. NEZNÁMA ŽENA
DOBIÁŠ PETER 51 R. NEZNÁMY MUŽ
ČEŠŤ ICH PAMIAATKE TABUĽA JE KÓPIA ORIGINÁLU

Pamätnú tabuľu odhalili v roku 1953.

27. SELEC (1)

Pamätník občanom Selca, ktorí zahynuli v nemeckých koncentračných táboroch v rokoch 1944 – 1945, stojí na voľnom priestranstve v ulici s individuálnou výstavbou hneď vedľa bývalej školy. Z dvoch strán ho v pravom uhle ohraničujú steny z nepravidelne tvarovaného betónu. V rohu na podstavci z tmavého syenitu je plastika zo zvarovaného medeného plechu, vyjadrujúca utrpenie umierajúceho človeka. Vo vnútornom priestore pamätníka je široký pozdĺžny podstavec zo žuly. Na dlhšej stene je do výklenku vložená pamätná tabuľa z hnedého kameňa s textom a menami 44 občanov Selca, ktorí zahynuli v 2. svetovej vojne:

DNES SPOMIENKA A VĎAKA VÁM

M. HAŠKO, M. ZEMANOVIČ, P. CHOCHLÍK, F. ŠIŠOVSKÝ, Š. JANČO, T. MASÁR, Š. JANOŠ, Š. JANČO ST., P. JANČO, Š. JANČO ML., J. ČIERNIK, J. RAJNINEC, O. ŠKÚCI, J. KRÁLI, P. KRÁLI, A. MASÁR, P. BOLECH, Š. FILINA, O. JANČO, O. MONDEK, Š. JANUŠKA, Š. LAHKÝ, A. KABÁT, A. KOMOROVSKÝ, Š. REPKA, F. MELICHER, O. VACHÁNEK, L. ŠIŠOVSKÝ, F. PANÁK, P. FILINA, F. ŠTEFÁNIK, J. ĎURIŠKA, P. JANÍČEK, K. KVAŠŇOVSKÝ, A. HAŠKO, Š. SVATÍK, J. SVATÍK, P. MELICHER, J. ŽOVINEC, V. MELICHER, J. MASÁR, Š. MASÁR, M. ŠTEFÁNIK

Pamätník odhalili v r. 1969 pri príležitosti 25. výročia SNP. Jeho autorom je akad. sochár Ladislav Berák.

28. SELEC (2)

Pamätná tabuľa, venovaná odvlčeným občanom Selca, je osadená na priecheli bývalej školy. Na tabuli z červenkastého mramoru je v dolnej časti reliéf troch mužských a dvoch ženských tvárí, nad ktorými je nápis:

V TYCHTO PRIESTOROCH
NEMECKÍ FAŠISTI V ČASE
SLOVENSKEHO
NÁRODNÉHO POVSTANIA
V ROKU 1944 CHYTILI
A DO KONCENTRAČNÝCH
TÁBOROV V NEMECKU
ODVLIEKLI 120 OBČANOV
Z KTORÝCH TAM
43 ZAHYNULO.

Pod reliéfom je nápis: ČEŠŤ ICH PAMIATKE

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1964 a jej autorom je akad. sochár Ladislav Šichman.

29. SELEC (3)

Pamätný kríž z tvarovaného betónu stojí pred miestnym kostolom. Je venovaný spomienke na občanov Selca, ktorých 30. novembra 1944 odvliekli Nemci do koncentračných táborov v Nemecku. Na spodnej časti podstavca je nápis:

V KRISTU STE TRPELI
KRISTUS BUĎ VAŠOU
ODMENOU
OBETIAM NÁRODNÉHO POVSTANIA
ZO DŇA 30. NOVEMBRA 1944
POSTAVILI SPOLUOBČANIA

Pamätný kríž postavili v r. 1946.

30. SOBĽAHOV

Na voľnom priestranstve v strede obce je pomník padlým v SNP. Pozostáva z podstavca, obloženého travertínom, kde sú umiestnené dve nerovnako veľké betónové krídla v tvare rozvinutých zástav. Pred pomníkom je výtvarne riešený grécky oheň.

Na pravom krídle nápis: ČEŠŤ A SLÁVA HRDINOM PADLÝM ZA NAŠU SLOBODU!

Na ľavom krídle nápis: NA VAŠE OBETE NIKDY NEZABUDNEME!

V strednej časti krídiel sú kolmo na seba umiestnené dve pamätné tabule. Na pravej je prepletená hviezda, kosák a kladivo. Na druhej tabuli je nápis a mená padlých:

HRDINOM SNP A OBETIAM
DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

ONDREJ FABO	* 8. 5. 1921	† 1944
ŠTEFAN ŠEDIVÝ	* 18. 4. 1910	† 1945
RUDOLF JÁNOŠKA	* 3. 5. 1927	† 1944
MICHAL ŠEDIVÝ	* 1895	† 1944
JÁN BETÁK	* 12. 9. 1922	† 1945
JÁN VALACH	* 18. 4. 1921	† 1944
JOZEF BETÁK	* 27. 1. 1922	† 1945
JOZEF CAGAN	* 25. 1. 1910	† 1945
JOZEF IZRAEL	* 14. 4. 1924	† 1944

Pomník bol odhalený v r. 1973. Jeho autormi sú Ing. arch. J. Bliha a akad. sochár M. Marcina.

31. SVINŇA

Dvojdielna pamätná tabuľa z bieleho travertínu, venovaná príslušníkom Partizánskej brigády Jána Žižku z Trocnova, ktorí zahynuli počas SNP, je upevnená na priecheli kultúrneho domu. Na tabuli je nápis a mená:

V POROBE ŽIŤ
RADŠEJ NEŽIŤ
ŠTEFAN MIŠÁK
1901 - 1945
JÁN BETÁK
1910 - 1945
PAVOL ZAŤKO
1921 - 1944
RUDOLF PICHLER
1924 - 1944

MICHAL PICHLER
1928 - 1944

Tabuľu odhalili v r. 1953.

32. TRENČIANSKE JASTRABIE

Pamätná tabuľa padlým v 2. svetovej vojne, bola pôvodne umiestnená na budove materskej školy. Dnes je umiestnená na novej budove obecného úradu. Tvoria ju dva samostatné kusy traverťínu uložené pod sebou a pripevnené ku stene ozdobnými hlavicami. Na tabuliach je nápis

ZA VÁŠ ŽIVOT NÁŠ SME OBETOVALI

BAZINEK JOZEF
1906 - 1944

HROMNÍK ALEXANDER

1920 - 1944

KOVÁČIK JÁN

1925 - 1944

ŠEBÁŇ IGNÁC

1889 - 1944

ŠEVCECH JÁN

1944

VALACH JÁN

1911 - 1944

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1959.

33. TRENČIANSKE STANKOVCE

Opaxitová pamätná tabuľa, venovaná pamiatke Pavla Hudeca, je osadená na priečelí školy

v bývalej obci Veľké Stankovce. V spodnej časti tabule je hviezda s lipovými ratoľestami, nad ktorou je nápis:

čatár PAVEL HUDEC
* 10. 4. 1921 VO VEĽ. STANKOVCIACH
BOJOVAL AKO PRÍSLUŠNÍK I. ČSL. ARM.
SBORU NA DUKLE, KDE BOL ŤAŽKO RA-
NENÝ, V DÔSLEDKU ČOHO ZOMREL DŇA
9. 8. 1947

Češ jeho
pamiatke !

Rada MNV a MO SPB
Veľké Stankovce

Pamätnú dosku odhalili k 15. výročiu SNP v r. 1959.

34. TRENČIANSKA TEPLÁ (1)

Na čelnej strane pomníka padlým v 1. svetovej vojne v strede obce je osadená čierna mramorová tabuľa s menami padlých v 2. svetovej vojne. Na tabuli je nápis:

PADLÝM HRDINOM

SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO POVSTANIA
V BOJI PROTI NEMECKÝM OKUPANTOM,
DOMÁCIM ZRADCOM, ZA SLOBODU ČECHOV
A SLOVÁKOV

	NARODENÝ - PADOL
PREKOP ŠTEFAN	1922 - 22. 4. 1945
ČERVENĀNSKÝ JOZEF	1922 - 22. 4. 1945
HORNĀK JOZEF	1922 - 22. 4. 1945
BIELIK JÁN	1923 - 24. 4. 1945
KOCIĀN EMANUEL	1919 - 27.10. 1944
MAYER VIKTOR	1894 - 1. 9. 1944
FĀBRY LUDEVĪT	1922 - 9. 5. 1945
SMOLEK JÁN	1922 - 1. 3. 1945
HOMOLA JOZEF	1922 - 1. 3. 1945
ZEDNĪK FRANTIŠEK	1919 - 3.10. 1944
K 15. VÝROČIU SNP RADA MNV A MO SPB.	

Tabuľu odhalili v roku 1953.

35. TREŇČIANSKA TEPLÁ (2)

Na miestnom cintoríne je náhrobník venovaný pamiatke vojakov Rumunskej armády, ktorí padli počas oslobodzovacích bojov o Trenčiansku Teplú v apríli 1945. Pochovaných tam je 15 rumunských vojakov. Každý hrob má betónovú obrubu. Na čelách hrobov sú kamenné bloky s menami padlých. V strede hrobov je trojica betónových kvádrov. Na prostrednom z nich je zvýšený podstavec v tvare pravoslávneho kríža, na ktorom je busta rumunského vojaka s prilbou. Na ľavom kvádri je nápis ZA VAŠE a na pravom nápis OBETE. Na kamenných blokoch hrobov sú nasledujúce mená:

soldat neconscut (neznámy) 19. plk. Infanteria - soldat Janita Ch. D3D - soldat Visineanu D3D - soldat Ondreion Ch. Jon D3D - soldat Paňa Jancu D3D - soldat Redrdom Ch. Jon D3D - soldat srg. Herghelengiu Dimitru D3D - soldat Loc. Barsed Napoleon Reg. 24 Infanteria - soldat Serg. Major Chilon Nikolae Reg. 25 - Frt. Jusu N. Iles Reg. 92 - soldat neconscut Div. 19 - Capral Pormalán Dimitru Reg. 19 - soldat neconscut Div. 6 - soldat neconscut Div. 16 - soldat Pruteanu Gt. Reg. 35
Náhrobník odhalili v r. 1947.

36. TREŇČIANSKE TEPLICE

Pomník venovaný padlým v SNP a osloboditeľom mesta je umiestnený pri vstupe do kúpeľného parku oproti kúpeľnej budovy Esplanade. Na švorbokom podstavci z pieskovca je socha partizána v nadživotnej veľkosti. Na pamätníku sú umiestnené 4 pamätné tabule:

- hrdinom padlým v SNP,
- 9. práporu brigády Jána Žižku z Trocnova,
- padlým rumunským a sovietskym vojakom, osloboditeľom mesta,
- zostrelému americkému pilotovi Rolandovi W. Morinovi.

Na 1. tabuli je napísané:

PADLÝM HRDINOM SNP
JOZEF ANČINA, JOZEF ČERVENÝ

DR. MAX DRUCKER - UJ, MARCEL GOGOLA
RUDOLF MERAVÝ, ONDREJ REBRO
ING. RICHARD STREBINGER, FRANTIŠEK ŠKUBNÍK,
EDUARD ŠULEK, ANTON TROKAN, EDUARD TROKAN
TREŇČIANSKE TEPLICE 1960

Na 2. tabuli je napísané:

V TREŇČIANSKÝCH TEPLICIACH
ZAČAL BOJ PROTI FAŠISTOM
DEVIATY PRÁPOR BRIGÁDY
J. ŽIŽKU Z TROCNOVA
MO SZPB

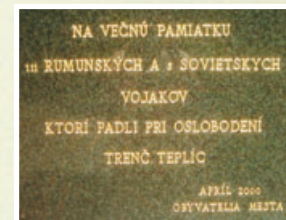
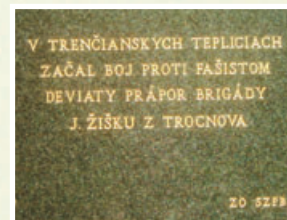
Pôvodnú pamätnú tabuľu z bieleho mramoru odhalili v r. 1963 na priečelí Mestského úradu.

Na 3. tabuli je napísané:

NA VEČNÚ PAMIATKU
111 RUMUNSKÝCH A 5 SOVIETSKÝCH
VOJAKOV
KTORÍ PADLI PRI OSLOBODENÍ
TREŇČ. TEPLÍC
APRÍL 2000
OBYVATELIA MESTA

Na 4. tabuli je napísané:

NA PAMIATKU
CPL. ROLANDA MORINA
KTORÝ ZAHYNUL V TROSKÁCH
AMERICKÉHO BOMBARDÉRA B-24
17. DECEMBRA 1944
PRI NAŠOM MESTE
MESTO TR. TEPLICE MÁJ 2002

Pomník odhalili v r. 1952. Jeho autorom je akad. sochár Jozef Pospíšil. Pamätné tabule na pomník osadili dodatočne v r. 1960, 2000 a 2002.

37. TREŇCIANSKE TEPLICE - BARAČKA

V miestnej časti Baračka stojí pri ceste pomník venovaný pamiatke Ondreja Rebru. Pomník tvorí rozčlenený betónový kváder, na ktorom sú umiestnené dve pamätné tabule. Na hornej časti kvádra je bronzová tabuľa, na ktorej je pod ratoľestou nápis:

NA VEČNÚ PAMIATKU
PARTIZÁNA
ONDREJA REBRU
NARODENÉHO 4. FEBRUÁRA 1903 V DUBNICI n./Váh., KTORÉHO
NA TOMTO MIESTE ZAVRAŽDILI FAŠISTI 2. NOVEMBRA 1944.
ZOMREL, ABY SME MY MOHLI ŽIŤ.
MO SPB TREŇCIANSKE TEPLICE
1988

Na dolnej pamätnej tabuli z čierneho kameňa je napísané:

ONDREJ REBRO
ČLEN REVOLUČNÉHO NÁRODNÉHO VÝBORU
V TREŇCIANSKÝCH TEPLICIACH A ORGANIZÁTOR OZBROJENÉHO
PARTIZÁNSKEHO BOJA V OKOLÍ TREŇCIANSKÝCH TEPLÍC
ŠIEL V NOVEMBRI DO SVOJHO BYTU PRE LIEKY A OBVÄZY.
PORUČÍK GESTAPA MICHALSKÝ HO PO ZRADE PREKVAPIL V BYTE
A NA ÚTEKU ZASTRELIL. PRE VÝSTRAHU HO NECHALI NEMCI
MŔVEHO LEŽAŤ NA MIESTE, KDE STOJÍ POMNÍK,
DO NASLEDUJÚCEHO DŇA.

Pomník odhalili v r. 1958.

38. TREŇCIANSKE TEPLICE - KAMENICA

Pomník venovaný pamiatke amerického letca Rolanda W. Morina sa nachádza nad chatovou oblasťou miestnej časti Kamenica. Na 1. doske pomníka je napísané:

NA TOMTO MIESTE
SA PO VZDUŠNOM SÚBOJI
17. DECEMBRA 1944
ZRÚTILO AMERICKÉ ŠTVORMOTOROVÉ

BOMBARDOVACIE LIETADLO
CONSOLIDATED B 24J-5-DT LIBERÁTOR
V JEHO TROSKÁCH ZAHYNUL
COLPORAL ROLAND W. MORIN

Na 2. doske pomníka sú napísané informácie o zriaďovateľoch a donátoroch pamätníka. Pomník odhalili v r. 2002.

39. TREŇCIANSKA TURNÁ

Na priestranstve pred miestnou školou je umiestnený pomník padlým v prvej a druhej svetovej vojne. Na zvýšenom podstavci z opracovaných kameňov je umiestnený kváder a ihlan z čiernej švédskej žuly. Na čelnej strane ihlanu je reliéf lipovej ratoľesti a na kvádri nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
OBETIAM VOJNY
1965.

Na bokoch kvádra sú mená občanov, padlých v prvej a druhej svetovej vojne. Na ľavej strane kvádra je v jeho dolnej časti nápis a mená:

V II. SVETOVEJ VOJNE PADLI:
J. HALABRÍN 23 R.
Š. JEŽÍK 45 R. J. ORAVEC 30 R.
29. AUGUSTA 1965

Pomník odhalili v r. 1965.

40. TREŇCIANSKA TURNÁ

Tri pamätné tabule, venované pamiatke občanom, ktorí zahynuli v 2. svetovej vojne sú umiestnené na priečelí kultúrneho domu.

Uprostred je umiestnená väčšia tabuľa z tmavej žuly, venovaná pamiatke Jozefa Oravca, účast-

níka SNP. Na tabuli je nápis v zlatej farbe:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
JOZEFOVI HALABRÍNOVI
KTORÝ PADOL V BOJI ZA SLOBODU
V SLÁVNOM SLOVENSKOM NÁRODNOM POVSTANÍ
DŇA 4. SEPTEMBRA 1944 PRI TELGÁRTE

Po stranách sú osadené dve tabule z bieleho mramoru. Ľavá tabuľa je venovaná pamiatke Štefana Ježíka. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
ŠTEFANOVI JEŽÍKOVÍ
KTORÝ TRAGICKY ZAHYNUL
PRI OSLOBODZOVANÍ NAŠEJ OBCE
DŇA 6. APRÍLA 1945

Pravá tabuľa nesie nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ
JOZEFOVI ORAVCOVI
KTORÝ TRAGICKY ZAHYNUL
PRI OSLOBODENÍ TRENČÍNA
HRDINSKOU SOVIETSKOU ARMÁDOU
DŇA 15. APRÍLA 1945

Pod nápisom na tabuliach sú vyryté dve prekrížené lipové ratolesti a päťcípna hviezda. Tabule boli odhalené v r. 1955.

POZNÁMKY K PREHLADU PAMÄTNÝCH TABŮL, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY, SNP A OSLOBODENIA OBCÍ V TRENČIANSKOM OKRESE

^{*1} **Bobot:** Augustína Dragúňa, Jozefa Adamusa, Pavla Adamusa, Stanislava Križana a Annu Mokráňovú zastrelili 29. 9. 1944 nemeckí fašisti pri protipartizánskej razii v osade Bobotská Lehota. Viktora Čahoja, účastníka povstania, zajali a odviekli do koncentračného tábora, kde zahynul. Pavla Znášiková zahynula pri bombardovaní obce počas oslobodzovacích bojov.

^{*2} **Dolná Súča:** Jozef Srňan, príslušník Čs. armádneho zboru v ZSSR, padol v bojoch o Dukliansky priesmyk pri dedine Pelne v Poľsku. Peter Repa, účastník SNP, bojoval v okolí Banskej Bystrice, kde padol. Ondrej Maradík, účastník SNP, zahynul v koncentračnom tábore Sachsenhausen. František Štefkovič, sabotoval vojenskú výrobu v zbrojárskom závode v Dubnici nad Váhom. Nemci ho na mieste zastrelili.

^{*3} **Dolná Súča:** Tabuľa je venovaná pamiatke Jozefa Srňana, Petra Repu, Ondreja Maradíka, Františka Štefkoviča, Štefana Katrinca, Jozefa Herdu, Jozefa Cverenkára, Heleny Cverenkárovej a dvom neznámym partizánom. Štefan Katrinec, Jozef Herda a dvaja neznámi partizáni II. Stalinovej partizánskej brigády padli počas presunu brigády v boji s fašistami pri kopanici Repáky v novembri 1944. Jozefa Cverenkára a jeho dcéru Helenu zastrelili v ich vlastnom dome za pomoc partizánom. Jozef Herda je pochovaný na cintoríne v Dolnej Súči a Štefan Katrinec v Zemianskom Podhradí.

^{*4} **Horná Súča - Repáky:** Štefan Katrinec, Jozef Herda a dvaja neznámi partizáni II. Stalinovej partizánskej brigády padli počas presunu brigády v boji s fašistami pri kopanici Repáky v novembri 1944. Jozefa Cverenkára a jeho dcéru Helenu zastrelili v ich vlastnom dome za pomoc partizánom. Jozef Herda je pochovaný na cintoríne v Dolnej Súči a Štefan Katrinec v Zemianskom Podhradí.

^{*5} **Drietoma:** Jozefa Bečára, účastníka SNP, zajali pri Ružomberku. Zahynul v nemeckom zajateckom tábore Kleinenbach. Ján Capák zahynul za neznámych okolností. Ján Múdry, účastník SNP, padol pri Malých Uherciach.

^{*6} **Drietoma - Pri kríži:** Pomník stál pôvodne pod hruškou, na ktorej 25. 10. 1944 gestapáci za asistencie gardistov obesili štyroch partizánov. Pôvodne ich pochovali na mieste, kde stojí pomník. Po oslobodení ich exhumovali. Dvoch neznámych partizánov pochovali na miestnom cintoríne. Telesné pozostatky Zdeňka Šuranského a Kristiána Hencla si odviezli príbuzní.

^{*7} **Dubodiel:** Koncom roka 1944 sústredili Nemci do Dubodiela mužov z okolitých obcí. Podozrivých z aktívnej činnosti a zo spolupráce s partizánmi odviekli do väzní a koncentračných táborov. Medzi odvečenými boli aj partizáni a ilegálni pracovníci z Dubodiela: Jozef Ďurčo, Jozef Chrenko, Ján Janík, Vojtech Kuril. Umučili ich na trenčianskej Brezine r. 1945. Karol Hostačný, účastník SNP, zahynul v koncentračnom tábore Ludwigshübel.

^{*8} **Horná Súča:** Na pamätnej tabuli sú mená obetí odvečených Nemcami v r. 1944 - 1945 a mená občanov, ktorí zahynuli počas oslobodzovacích bojov v apríli 1945 pri bombardovaní obce.

^{*9} **Horná Súča - Dúbrava:** Adama Hoťku zastrelili príslušníci gestapa v Dúbrave v apríli 1945 za pomoc partizánom. Gustáva Hoťku odviekli ako účastníka SNP do nemeckého koncentračného tábora, kde zahynul.

^{*10} **Horňany:** Štefan Pichler bojoval ako príslušník Partizánskej brigády Jána Žižku s Trocnova. Padol v boji s Nemcami pri Trenčianskych Miticiach. Pochovali ho v Horňanoch, kde má jednoduchý náhrobník.

^{*11} **Hrabovka:** Augustín Pahola, účastník SNP, padol pri Martine. Je pochovaný v cintoríne pri Priekope. Jozef Gabriel, Jozef Macura a Amália Šnoblová zahynuli pri bombardovaní obce počas oslobodzovacích bojov v apríli 1945.

^{*12} **Chocholná - Velčice:** Pomník stojí na mieste, kde pochovali asi 180 sovietskych a rumunských vojakov, ktorí padli v apríli 1945 počas dvojtýždňových oslobodzovacích bojov v chotári obce. Po oslobodení ich exhumovali a pochovali na centrálnych cintorínoch oslobodzovacích armád v Bratislave a vo Zvolene.

^{*13} **Kostolná - Záriečie:** Jaroslav Kroupa, účastník SNP, bojoval ako partizán v okolí Hornej Vsi pri Oslanoch a Dolných Vestenicich. Padol v Dolných Vestenicich, kde je aj pochovaný.

^{*14} **Krivosúd - Bodovka:** Ján Valko, ilegálny pracovník a partizánska spojka, bol beštiálne popravený v Trenčíne na Brezine.

^{*15} **Melčice:** Ján Staňák, organizátor SNP v okolí Trenčianskych Teplíc, zahynul tragicky v Hrádku nad Váhom. Ondreja Nováka, účastníka SNP, zavraždilo gestapo v Liskovej pri Ružomberku. Obaja sú pochovaní na cintoríne v Melčiciach.

^{*16} **Mníchova Lehota:** Anton Kováč a Anton Rác, účastníci SNP, bojovali ako partizáni vo Vysokých Tatrách. V októbri 1944 padli pri osade Štôľňa (miestna časť Mengušoviec), kde ich pochovali na miestnom cintoríne. Jána Balaja odviekli do koncentračného tábora, kde zahynul. Ján Kopecký, študent, zahynul pri bombardovaní obce počas oslobodzovacích bojov.

^{*17} **Motešice:** Rudolf Michalides a Jozef Skalník boli ilegálni pracovníci. Fašisti ich napred väznili v Trenčíne a potom ich odviekli do koncentračného tábora Mauthausen. Jozef Sklaník tam zahynul, Rudolf Michalides zomrel na následky utrpenia v koncentračnom tábore. Ľudovít Smolka, účastník SNP, bojoval a padol pri Novákoch. Alojz Smolka zahynul počas oslobodzovacích bojov o obec - zasiahla ho strela z leteckého guľometu.

^{*18} **Nemšová:** Ján Paľo, účastník SNP, padol pri Novákoch. Je pochovaný na cintoríne v Nemšovej, kde má náhrobník s nápisom „Nikdy nezomrel ten, kto za vlast život položil“.

^{*19} **Nemšová - Ľuborča:** Štefana Dašku, účastníka SNP zajali a odviekli do koncentračného tábora Wolfteubel, kde zahynul. Martu Klimovú, partizánku, ktorá bojovala v okolí Liptovskej Lužnej, umučilo gestapo v Ružomberku.

^{*20} **Neporadza:** Ján Červeňanský bol príslušník II. paradestantnej brigády v ZSSR. Po vypuknutí SNP ho v septembri 1944 vysadili na povstaleckom území. Bojoval v okolí Banskej Bystrice a zahynul za neznámych okolností. Albín Laco, príslušník partizánskej brigády J. Žižku, bojoval v 10. prápore brigády na rôznych miestach Strážovskej hornatiny. Zahynul za neznámych okolností. Jozef Rehák, príslušník partizánskej brigády J. Žižku sa zúčastnil bojov o Machnáč a bojov na Podhorí v Bánovskej kotline. Padol pri Slatinke nad Bebravou. Jozefa Danku, ilegálneho pracovníka, odviekli Nemci do koncentračného tábora Sachsenhausen, kde zahynul. Gustáv Pšenák, účastník SNP, bojoval v okolí Ružomberka. Padol na neznámom mieste.

^{*21} **Omšenie:** Štefan Čmelko, príslušník partizánskej brigády J. Žižku, bojoval v okolí Trenčianskych Teplíc a Bánoviec nad Bebravou. Padol v boji o letný majer v Motešiciach. Pôvodne ho pochovali na cintoríne v Krásnej Vsi, odkiaľ jeho telesné pozostatky previezli po oslobodení na Jankov vršok. Štefan Ďurek, príslušník partizánskej brigády J. Žižku, bojoval v okolí Trenčianskych Teplíc. Juraj Chuchut, príslušník partizánskej brigády J. Žižku, bojoval v okolí Trenčianskych Teplíc a v horách Inovca. Valent Kohút, účastník SNP, bojoval v okolí Banskej Bystrice, kde ho zajali. Odviekli ho do nemeckého koncentračného tábora Kleinbach, kde zahynul. Ondrej Rebro bol organizátorom SNP v okolí Trenčianskych Teplíc. Fašisti ho zastrelili 2. 11. 1944 na Baračke. Je pochovaný na cintoríne v Omšeni.

^{*22} **Opatová:** Všetci zahynuli počas oslobodzovacích bojov v apríli 1945.

^{*23} **Selec:** Okrem Š. Janču, nar. 1910, ktorý ako príslušník čs. armádneho zboru v ZSSR padol na Dukle, ostatných 43 občanov Selca. Nemci za pomoc partizánom 30. novembra 1944 odviekli do koncentračných táborov Sachsenhausen, Mauthausen a Oranienburg, kde zahynuli.

^{*24} **Soblahov:** Ondrej Fabo, príslušník I. čs. armádneho zboru v ZSSR, bol po vypuknutí SNP vysadený na povstaleckom území. Padol na Donovaloch pri Banskej Bystrici, kde je aj pochovaný. Štefan Šedivý, účastník SNP, bojoval v okolí Ružomberka. Zajali ho a odviekli do nemeckého tábora Mauthausen.

kého koncentračného tábora, kde zahynul. Rudolf Janoška, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku z Trocnova, bojoval v okolí Bánoviec nad Bebravou. Zahynul v nemeckom koncentračnom tábore. Michal Šedivý bol odvečený gestapom a zahynul za neznámych okolností. Ján Beták, účastník SNP, zahynul v koncentračnom tábore. Ján Valach, účastník SNP, zahynul na neznámom mieste počas SNP. Jozef Beták, účastník SNP, bol odvečený do koncentračného tábora Kleinbach v Nemecku, kde zahynul. Jozef Cagan zahynul počas oslobodzovacích bojov v apríli 1945. Jozef Izrael, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, padol v boji pri Mníchovej Lehote.

^{*25} **Svinná:** Štefan Mišák, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, bojoval v okolí Machnáča a Uhrovca. Zahynul v nemeckom koncentračnom tábore. Ján Beták zaradili Nemci do pracovného útvaru. Zahynul na neznámom mieste. Pavol Zaťko, účastník SNP bojoval na Ponitří. Padol pri Zemianskych Kostoľanoch. Rudolf Pichler, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, bojoval v okolí Uhrovca a Bánoviec nad Bebravou. Nemci ho zajali a popravili. Bol jednou z obetí, ktoré sa našli v Cibislávke pri Bánovciach nad Bebravou.

^{*26} **Trenčianske Jastrabie:** Jozef Bazinek, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, padol pri Dolných Vestenicich. Pochovaný je na cintoríne v Trenčianskom Jastrabí. Alexander Hromník, účastník SNP, bol ranený na strednom Slovensku. Zomrel v Trečine, kde je aj pochovaný. Jozef Chrenko, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, bol umučený na trenčianskej Brezine. Ján Kováčik, príslušník Partizánskej brigády Jana Žižku, padol na neznámom mieste. Ignác Šebáš, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, padol pri Šípkove (Bánovský okres). Je pochovaný na cintoríne v Trenčianskom Jastrabí. Ján Ševcech, účastník SNP, bojoval na strednom Slovensku. Padol na neznámom mieste. Ján Valach, účastník SNP, umučený a pochovaný v hromadnom hrobe v Kremničke pri Banskej Bystrici.

^{*27} **Trenčianske Stankovce:** Pavol Hudec je pochovaný na miestnom cintoríne.

^{*28} **Trenčianska Teplá 1:** Štefana Prekopa, Jozefa Červeňanského a Jozefa Horňáka, účastníkov SNP, chytili ustupujúci Nemci tesne pred oslobodením. Odvliekli ich na Moravu a neďaleko Valašských Klobouk ich zastrelili. Sú pochovaní na cintoríne v Trenčianskej Teplej. Emanuel Kocián, účastník SNP, padol pri Rožňave. Ján Bielik, účastník SNP, padol v oslobodzovacích bojoch pri Strečne. Viktor Mayer, účastník SNP, padol v prvých bojoch pri obrane Trenčianskych Teplíc. Je pochovaný v Trenčianskej Teplej. Ľudovít Fábry, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, zahynul za neznámych okolností. Ján Smolka a Jozefa Homolu, účastníkov SNP, zajali Nemci v Dolnej Porube, kde ich zastrelili. Obaja sú pochovaní na cintoríne v Trenčianskej Teplej. František Zedník, príslušník 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, padol v bojoch o Dukliansky priesmyk pri obci Novosielce - Beskov v Poľsku.

^{*29} **Trenčianska Teplá 2:** Nemci urputne bránili dôležitý železničný uzol - ešte pred príchodom frontu zaujali výhodné obranné postavenia. V chotári obce trvali frontové boje od 9. 4. do 26. 4. 1945. Rumunská armáda pochovávala svojich padlých na cintoríne v Trenčianskych

Tepliaciach, ale 15 vojakov, ktorí padli Na háji pochovali na cintoríne v Trenčianskej Teplej.

^{*30} **Trenčianske Teplice 1:** Jozef Ančina a Jozef Červený, ilegálni pracovníci a príslušníci Partizánskej brigády Jana Žižku, boli zaistení a väznení v Trenčíne a napokon popravení na trenčianskej Brezine. Dr. Max Drucker - Uj, účastník SNP, zahynul za neznámych okolností. Marcel Gogola bol člen Revolučného národného výboru v Trenčianskych Tepliaciach. Padol v boji pri Valaskej Belej ako príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, v ktorej bol politickým komisárom. Je pochovaný v Trenčianskych Tepliaciach. Rudolf Meravý, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, zahynul za neznámych okolností. Ondrej Rebro bol členom Revolučného národného výboru v Trenčianskych Tepliaciach, významný organizátor SNP a príslušník Partizánskej brigády Jana Žižku. V novembri 1944 ho Nemci zastrelili neďaleko jeho domu na Baračke. Ing. Richard Steinberger bol účastník SNP a pracovník Slovenskej národnej rady v Banskej Bystrici. Dňa 4. 11. 1944 ho zastrelili v Moštenici pri Banskej Bystrici, kde je aj pochovaný. František Škubník, ilegálny pracovník a príslušník partizánskej brigády Jana Žižku, bol zaistený a väznený v Trenčíne a napokon popravený na trenčianskej Brezine. Eduard Šulek, príslušník partizánskej brigády Jana, padol v okolí Čiernej Lehoty pri Bánovciach nad Bebravou. Pochovaný je v Trenčianskych Tepliaciach. Anton Trokan bol členom Revolučného národného výboru v Trenčianskych Tepliaciach, ilegálny pracovník a príslušník partizánskej brigády Jana Žižku. Fašisti ho zaistili a spolu s jeho synom Eduardom odviekli do koncentračného tábora Mauthausen, kde obaja zahynuli.

^{*31} **Trenčianske Teplice 2:** Formovanie oddielu sa v podstate skončilo tesne pred vypuknutím SNP. Organizovaný partizánsky boj v Trenčianskych Tepliaciach pripravovala ilegálna skupina pod vedením J. Staňáka, M. Gogolu, V. Sedláča, O. Rebru a A. Trokana. Oddielu velil B. Suchotin, neskôr A. Zujev. Politickým komisárom bol V. Sedlár. Prápor po vypuknutí SNP zabezpečoval obranu dôležitých prístupových ciest do Trenčína a Trenčianskych Teplíc. Na jeseň 1944 sa oddiel vyznamenal početnými sabotážnymi akciami a úspešnými bojmi v priestore Motešíc, Machnáča a pri Trenčianskych Tepliaciach. Urputné boje s nemeckou presilou oddiel natoľko vyčerpali, že sa jeho príslušníci rozptýlili a premiestnili do odľahlých častí Inoveckého a Strážovského pohoria. Bojovali až do apríla 1945, do príchodu oslobodzovacích armád.

^{*32} **Trenčianska Turná:** Štefan Ježík zahynul pri výbuchu, keď ustupujúci Nemci vyhodili most cez rieku Váh. Jozef Oravec zahynul počas frontovej prestrelky, keď viezol drevo na stavbu mosta pri Trenčíne.

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABUĽ, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV VENOVANÝCH PAMIATKE OBETÍ DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY A SNP V TRENČÍNE

41. Cintorín a pamätník umučených na Brezine
42. Trenčín - pamätník v Dušovej doline
43. Trenčín - pamätník oslobodenia mesta
44. Trenčín - pamätná tabuľa na budove Posádkového klubu v Trenčíne
45. Trenčín - Električná ul. - informácia o pamätnej tabuli
46. Trenčín - pamätník na Kubranskej ulici
- náhrobník rumunského vojaka na miestnom cintoríne
47. Trenčín - letisko s tromi pamätnými tabuľami na riadiacej veži
48. Trenčín - pamätná tabuľa v OD MADOV
49. Trenčín - pamätná tabuľa v Orechovom
50. Trenčín - pamätná tabuľa pri vstupe do podniku OZETA
51. Trenčín - dve pamätne dosky na budove Sokolovne
52. Trenčín - tri pamätne tabule na synagóge
53. Trenčín - dve pamätne tabule na budove veliteľstva
54. Trenčín - dve pamätne tabule v Zlatovciach
55. Trenčín - pamätná tabuľa na budove železničnej stanice

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABUĽ, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV VENOVANÝCH OBETIAM DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY, SNP A OSLOBODENIU V TRENČÍNE

41. CINTORÍN A PAMÄTNÍK UMUČENÝCH NA BREZINE

Nad Čerešňovým sadom na trenčianskej Brezine je Cintorín hrdinov. Pochované sú tam pozostatky 56 umučených a popravených vo Vápenici a Dušovej doline. Ostatných pochovali príbuzní na cintorínoch rodných obcí. Hrobovú časť tvoria tri oblúčkové pásy hrobov s jednotlivými náhrobkami, kde sú mená obetí, ich vek v čase smrti a bydlisko. Pôvodne bola pred hrobovou časťou na kamennom podstavci umiestnená kruhová plastika (trňová koruna) zo zvaranej medi symbolizujúca utrpenie. Na pravej strane hrobovej časti je ústredný pamätník, na ľavú časť bol dodatočne umiestnený kríž. Po zmene režimu v r. 1990 plastiku odcudzili zloději kovu a ukradli aj plastiku Krista na kríži.

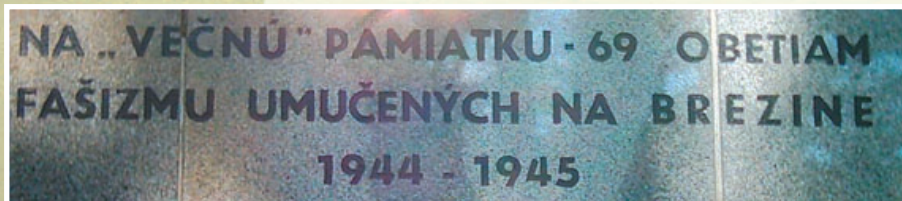

Cintorín s pamätníkom je situovaný na malej vyvýšenine, kam vedie od Čerešňového sadu schodisko. Pred schodiskom je na žulovom podstavci umiestnená plastika z kovanej medi, vyjadrujúca ukrutnosť. Korpus pamätníka je obložený kamennými tabuľami, kde sú z čelnej a bočných strán vyryté figurálne výjavy z bojov a utrpenia v SNP. Na zadnej časti pamätníka sú nápisy :

NA "VEČNÚ" PAMIATKU - 69 OBETIAM
FAŠIZMU UMUČENÝCH NA BREZINE
1944 - 1945
NA SLÁVU POBITÝCH
A PRE VÝSTRAHU DEŤOM

NA SLÁVU MÔJHO ĽUDU
ČO V SMRTNÝCH ÚDOLIACH
NIE, NIKDY NEZHYNIE
PAVOL HOROV

Vľavo dole sú mená autorov pamätníka. Na ľavej časti múru pamätníka je nápis- venovanie.

Areal pamätníka odhalili v roku 1970. Jeho autormi sú Ing. architekt Ernest Krampf, akad. sochár František Gibala a akad. sochár Jozef Fízel.

42. TREŇČÍN - DUŠOVA DOLINA

V treňčianskom lesoparku Brezina, na mieste, ktoré dostalo v roku 1955 názov Údolie hrdinov, je pomník venovaný pamiatke 69 protifašistických bojovníkov, ktorých tu popravili gestapáci a ich slovenskí pomáhači v rokoch 1944 -1945.

Na čelnej strane pamätníka v tvare kvádra je nápis
LUDIA BDITE!

Na zadnej strane pomníka je nápis:

Z UTRPENIA A SMRTI
69 BOJOVNÍKOV PROTI
FAŠIZMU ZAVRAŽDENÝCH
TU GESTAPOM V ROKOCH 1944 - 1945
VYRÁSTLA NAŠA SLOBODA
ČEŠŤ ICH PAMIATKE!

Po exhumácii v r. 1945 previezli telesné pozostatky 56 umučených na Cintorín hrdinov nad Čerešňovým sadom na treňčianskej Brezine, kde ich pochovali. Ostatných pochovali na cintorínoch v rodných obciach.

Pamätník bol odhalený v r. 1946

43. TREŇČÍN - PAMÄTNÍK OSLOBODENIA MESTA

Pri cintoríne na Soblahovskej ulici v parčíku je pamätník, venovaný pamiatke oslobodenia mesta v roku 1945. Na betónovom podstavci s vaňou pre kvety je umiestnený pomník v tvare kvádra, na ktorého čelnej stene je umiestnená pamätná tabuľa z čierneho kameňa. Na tabuli je nápis:

NA PAMIATKU OSLOBODENIA
MESTA TREŇČINA
SOVIETSKOU ARMÁDOU
10. APRÍLA 1945

Na druhej strane pamätníka v pravom dolnom rohu je nápis- venovanie. Na vedľajšom betónovom podstavci je umiestnené "jaselské delo" - 152 mm kanónová húfnica vz. 37. Okolo pamätníka rastú staršie stromy a kríky, ktoré pamätník v súčasnosti prekrývajú.

Pamätník bol odhalený v r. 19..

44. TREŇČÍN - PK OS SR

Na priečelí budovy Posádkového klubu v Treňčine je osadená pamätná tabuľa venovaná osloboditeľom treňčianskeho okresu. Na tabuli je nápis:

VĎAKA OSLOBODITEĽOM
V ŤAŽKÝCH BOJOCH O OSLOBODENIE
81 OBCÍ A MIEST TREŇČIANSKEHO OKRESU
V DŇOCH 4. - 30. APRÍLA 1945
POLOŽILO SVOJE ŽIVOTY 1381 VOJAKOV 1. RUMUNSKÉJ ARMÁDY A
1255 VOJAKOV 40. SOVIETSKÉJ ARMÁDY
2. UKRAJINSKÉHO FRONTU
ČEŠŤ ICH PAMIATKE!
MESTO TREŇČÍN
SLOVENSKÝ ZVÁZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV TREŇČÍN
11. APRÍLA 2000

Pamätná tabuľa bola odhalená v roku 2000. Jej autorom je akad. soch. Igor Mosný.

45. TREŇČÍN - ELEKTRIČNÁ UL.

Na Električnej ulici bola na dnes už asanovanom dome č. 2 osadená pamätná tabuľa, venovaná pamiatke Martina Kedru. Na tabuli bol nápis:
Pred týmto domom bol Gestapom zavraždený dňa 7. 11. 1944 Martin Kedro, 45 ročný bojovník proti fašizmu z H. Bziniec. Češť jeho pamiatke.

Tabuľa bola odhalená v roku 1955.^{*45}

46. TREŇČÍN - KUBRANSKÁ UL.

Na Kubranskej ulici stojí pred materskou školou pomník padlým v 2. svetovej vojne. Na tabuli pamätníka je nápis:

NA PAMÄŤ
PADLÝM V SLOV. NÁR. POVSTANÍ
A OBETIAM FAŠIZMU

30.11.1905	JÁN DERKA	22.11.1944
14.2.1925	ONDREJ ĎURAS	9.9.1944
24.8.1928	EMIL ĎURIGA	10.9.1944
8.5.1926	JÁN HOŠŤÁK	10.4.1945
5.6.1893	MARTIN HRICKO	9.1.1945
20.3.1924	VILIAM WEISSHÄUTEL	4.4.1945

Pamätník bol odhalený v roku 1964

Na miestnom cintoríne bývalej obce Kubra je pochovaný vojak rumunskej armády, ktorý padol v oslobodzovacích bojoch v apríli 1945. Na jednoduchom náhrobníku je pod vyrytým krížom tážko čitateľný nápis:

TU SPOČÍVA V
KRISTU
PÁNU
SOLDAT
FLORIA IAN
REF. II. DARABANT
NAR.
ZOMREL 10. 4. 1945
POKOJ V
PRACHU

Náhrobník odhalili v roku 1950.^{*46}

47. TREŇČÍN - LETISKO

Na pravej strane čelnej steny budovy letovej kontroly (riadiacej veže) sú umiestnené tri pamätné tabule, venované dôstojníkom a generálom letectva, príslušníkom odboja, ktorí pôsobili na letisku v dobe 2. svetovej vojny.

Prvá tabuľa, vyhotovená z čierneho kameňa, je venovaná pamiatke Júliusa Trnku. Na tabuli slovenský vojenský letecký znak a nápis:

TREŇČIANSKE LETISKO
GENERÁLA ŠTEFANA JURECHA
GENERÁL ŠTEFAN JURECH
VELITEĽ VZDUŠNÝCH ZBRANÍ
SLOVENSKEJ BRANNEJ MOCI
VELITEĽ SLOVENSKEHO LETECKÉHO ZBORU
NARODENÝ 9. 6. 1898 V BOŠÁCI
POPRAVENÝ 4. 2. 1945 V BERLÍNE
ODHALENÉ PRI PRÍLEŽITOSTI UDELENIA
HISTORICKÉHO A ČESTNÉHO NÁZVU 22. 9. 1998

Pod touto tabuľou sú umiestnené ďalšie dve kovové tabule. Na ľavej strane je osadená tabuľa,

venovaná pamiatke Júliusa Trnku. Na tabuli je pod znakom SR v kruhoch nad krídlom vtákov vyrytý nápis:

Na letisku v Trenčianskych Biskupiciach pôsobila v rokoch 1944 - 1945

Prvá slovenská LETECKÁ ŠKOLA

Na jej čele stál významný letecký akrobat Július TRNKA.

V rokoch 1948 - 1949 velil leteckej divízii v Trenčíne.

Odhalené pri príležitosti 60. výročia otvorenia Leteckej školy
a 90. výročia narodenia jej veliteľa.

Aeroklub Trenčín a Slovenský letecký zväz gen. M. R. Štefánika
1. 10. 2000

Pravá pamätná tabuľa je venovaná pamiatke prvej padákovkej školy na Slovensku a jej veliteľovi npor. Meškovi. Na tabuli sú vyryté tri padáky a nápis:

1. VOJENSKÁ PADÁKOVÁ ŠKOLA NA SLOVENSKU
ZAČALA SVOJU ČINNOSŤ NA TOMTO LETISKU
DŇA 1. NOVEMBRA 1942 JEJ VELITEĽOM BOL
NPOR. LET. JURAJ MEŠKO PPLK. IN MEMORIAM
SLOV. LET. ZVÄZ TRENČÍN 1997

48. TRENČÍN - OD MADOV

Na obchodnom dome Madov na ulici Kragujevských hrdinov č. 10 je osadená pamätná tabuľa z tmavej žuly venovaná pamiatke Jána Kovarčíka. Na tabuli je nápis:

TU PRACOVAL
HRDINSKÝ BOJOVNÍK PROTI FAŠIZMU

JÁN KOVARČÍK

nar. 25. 3. 1911

UMUČENÝ GESTAPOM V TRENČÍNE

NA BREZINE 20. 3. 1945

MESTA TRENČÍNA

ČEŠŤ JEHO PAMIAATKE

Pamätnú tabuľu odhalili v r. 1964. Pri rekonštrukcii pôvodného objektu na obchodný dom MADOV bola tabuľa umiestnená na pravú stenu vstupnej haly so schodiskom.

49. TRENČÍN - ORECHOVÉ

Na pomníku padlých v 1. svetovej vojne pri miestnom kostole je umiestnená na jeho čelnej strane tmavá žulová tabuľa s menami padlých v 2. svetovej vojne:⁴⁹

ŠTEFAN STRAKA

3. V. 1922 + 7. IX. 1944

ONDREJ BLAŠKO HORŇÁČEK

5. XII. 1902 + 2. XI. 1944

JÁN BLAŠKO MIŠUC

20. VIII. 1886 + 28. II. 1946

ONDREJ BLAŠKO

16. II. 1907 + 11. IV. 1945

JÁN LEHOCKÝ

24. XII. 1873 + 11. IV. 1945

GUSTÁV LEHOCKÝ

* 5. 6. 1921 + 8. IX. 1944

50. TRENČÍN - OZETA

Pri vstupe do odevných závodov OZETA je osadená bronzová tabuľa, venovaná pamiatke padlých v Slovenskom národnom povstaní. Na tabuli je nápis:

NA PAMIAATKU SPOLUPRACOVNÍKOM, KTORÍ POLOŽILI
SVOJ ŽIVOT V SLOVENSKOM NÁRODNOM POVSTANÍ

JÁN ŠEBÍK

EDITA KATZOVÁ

JOZEF JARÁBEK

JOZEF CHRENKO

V pravom dolnom rohu tabule je reliéf samopalu s lipovou ratolesťou a stuhou.

Tabuľu odhalili v roku 1964. Jej autorom je Bedřich Fajt. ⁵⁰

51. TREŇČÍN - SOKOLOVNĀ

Na hornej Sihoti, na budove Sokolovne sú osadené dve pamätne tabule. Prvá pamätná tabuľa je venovaná pamiatke Janka Šebíka. Na tabuli je nápis:

V TEJTO BUDOVE BOL ZAVRAŽDENÝ
HLINKOVOU GARDOU DŇA 1.12.1944
JANKO ŠEBÍK
24 ROČNÝ BOJOVNÍK PROTI FAŠIZMU
Z TREŇČINA
ČEŠŤ JEHO PAMÍATKE !

Druhá pamätná tabuľa na budove je venovaná pamiatke členov Sokola - účastníkov odboja v 2. svetovej vojne a SNP. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ NAŠIM DRAHÝM BRATOM, KTORÍ POČAS
OKUPÁCIE ČESKOSLOVENSKA OBETOVALI SVOJU SLOBODU A ŽIVOTY
V OSLOBODZOVACOM BOJI
DIV. GEN. ALOJZ ELIAŠ, BRIG. GEN. JÁN GOLIÁN
DR. LEOPOLD SUŠICKÝ, MIKULÁŠ WEIL
JAROSLAV ZDRÁHAL
V BOJI PADLI: POR. LET. JÁN PRHÁČEK
ČAT. PIL. KAROL VALACH
V TOMTO DOME BOL ČLENMI HG UMUČENÝ
SPOLUOBČAN A PARTIZÁN JÁN ŠEBÍK
TEL. JEDNOTA SOKOL ODCHOVALA:
63 ČLENOV DOMÁCEHO ODBOJA, Z KTORÝCH BOLO 41 VÄZNENÝCH
NA UŠB, V KONCENTRAČNÝCH TÁBOROCH, 30 ČLENOV ZAHRANIČNÉHO

POVSTALECKÉHO A PARTIZÁNSKEHO OSLOBODZOVACIEHO BOJA.
Z VĎAČNOSTI MŔTVYM I ŽIVÝM VLASTENCOM
VENUJE AKO SVOJIM ČLENOM
29. VIII. 1946 TEL. JEDNOTA SOKOL V TREŇČINE
V PÄŤDESIATYCH ROKOCH BOLA TÁTO DOSKA ODSTRÁNENÁ A ZNIČENÁ.
ZNOVA JU OBNOVUJEME PRI 50. VÝROČÍ SNP

52. TREŇČÍN - SYNAGÓGA

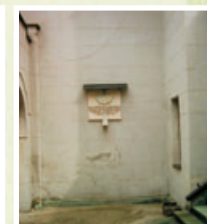
Na budove synagógy je umiestnená pamätná tabuľa, venovaná pamiatke občanov Trenčína, odvečených, umučených a padlých v priebehu 2. svetovej vojny. Na pamätnej tabuli je nápis:

NA PAMÍATKU 1573 ŽIDOVSKÝCH
OBČANOV TREŇČIANSKEHO OKRESU
UMUČENÝCH V KONCENTRAČNÝCH
TÁBOROCH A PADLÝCH V SNP
V ROKOCH 1939 - 1945

V obradných priestoroch synagógy sú umiestnené ďalšie dve pamätne tabule. Na prvej tabuli je hebrejský a slovenský nápis:

VENOVANÉ PAMÍATKE FAŠISTAMI
UMUČENÝCH V ROKOCH 1942-1945

Na druhej pamätnej tabuli sú mená občanov židovského vyznania z treŇčianskeho okresu, ktorí boli odvečení a umučení fašistami.

Pamätná tabuľa na synagóge bola odhalená v roku 1991. Jej autorom je akad. sochár Jozef Fízel.

53. TREŇČÍN - VELITELSTVO

Pri vstupe do budovy Veliteľstva pozemných síl OS SR na Rázusovej ul. sú po stranách hlavného vchodu do budovy umiestnené dve pamätne tabule venované dôstojníkom a generálom, príslušníkom odboja, ktorí pôsobili v budove veliteľstva v čase 2. svetovej vojny.

Na ľavej strane je umiestnená veľká pamätná tabuľa z čierneho kameňa. Na tabuli je vyrytý obrys prilby s palmovou vetvičkou, pod ktorou je nápis:

NA PAMIATKU

dôstojníkom, ktorí v rokoch 1939-1944 pôsobili v tejto budove, ilegálne pripravovali odboj, ktorý vyvrcholil Slovenským národným povstaním a zastávali v 1. čs. armáde na Slovensku roku 1944 významné veliteľské funkcie.

ARMÁDNY GENERÁL IN MEM.

JÁN GOLIÁN

* 26. 1. 1906 POPRAVENÝ V ROKU 1945

GENERÁLPLUKOVNÍK

MICHAL ŠIRICA

* 1. 2. 1894 + 18. 7. 1970

GENERÁLMAJOR

JOZEF MARTIN KRISTÍN

* 18. 1. 1897 + 24. 4. 1970

PLUKOVNÍK

JÁN ČERNEK

* 21. 2. 1896 + 20. 4. 1977

GENERÁLMAJOR

JÁN JURAJ STANEK

* 4. 6. 1909 + 17. 2. 1996

PLUKOVNÍK

JOZEF TÓTH

* 22. 5. 1910 + 26. 12. 1994

24. AUGUSTA 1994

Pamätnú tabuľu odhalili v roku 1994.

Na pravej strane vchodu je upevnená menšia tabuľa z čierneho kameňa, venovaná pamiatke gen. Jurecha. Na tabuli nápis:

V tejto budove pôsobil v rokoch 1939, 1942 a 1944 vo veliteľských funkciách slovenský vlastenec generál Štefan JURECH, ktorý v januári 1943 pripravoval prechod Rýchlej divízie na stranu Červenej armády.

Pre odbojové postoje bol v septembri 1944 nemeckou bezpečnostnou políciou zaistený, väznený v Nemecku a na jar 1945 popravený.

54. TREŇČÍN - ZLATOVCE

Na budove Kultúrneho domu v Zlatovciach je umiestnená pamätná tabuľa, venovaná letcovi Jánovi Prháčkovi. Na tabuli je nápis:

Náš rodák

poručík letectva

JÁN PRHÁČEK

kpt. in memoriam

10. 8. 1915 - 24. 3. 1939

Padol pri obrane vlasti

pri Sobranciach

marec 1939

V hornej časti tabule je reliéf lietadla, v dolnej časti medzi poslednými dvomi riadkami nápisu je reliéf lipovej ratolesti.

Pamätnú tabuľu odhalili v roku 1999.

Na Hanzlíkovej ulici, na budove Zdravotného strediska a Materskej školy v Zlatovciach je umiestnená pamätná tabuľa, venovaná pamiatke padlých v 2. svetovej vojne. Na tabuli je nápis:

NA VEČNÚ PAMÄŤ

HRDINOM PADLÝM V BOJI ZA SLOBODU

JÁN PSOTNÝ 25 R. JOZEF JARÁBEK 27 R.

V KONCENTRAČNÝCH TÁBOROCH

A PRI PRECHODE FRONTU ZAHYNULI

J. LÖVY, J. LÖVYOVÁ, V. LÖVYOVÁ, T. LÖVY,

H. SCHWARTZOVÁ, CH. SCHWARTZOVÁ, R. SCHWARTZOVÁ,
V. WEISS, K. WEISSOVÁ, M. WEISSOVÁ, J. WEISSOVÁ,
E. BEDNÁRIK, J. FRAŇO, F. FUNTA, J. MRÁZIK, J. ŠULEK
ČEŠŤ ICH PAMIATKE !

Tabuľa bola odhalená v máji 1970.

55. TREŇČÍN - ŽEL. STANICA

Na budove železničnej stanice Trenčín je umiestnená pamätná tabuľa, venovaná železničiarom.

Na tabuľi zo sliveneckej žuly je nápis:

NA PAMÄŤ OBETIAM FAŠIZMU
1905 GEJZA RAHL 1945
UMUČENÝ V TREŇČÍNE NA BREZINE
1908 VOJTECH JANOVSKÝ 1945
ZAHYNUL V KONCENTRAČNOM TÁBORE

Tabuľu odhalili v roku 1964. Jej autorom je akad. sochár Bohuslav Prihel.

POZNÁMKY K PREHLADU PAMÄTNÝCH TABUĽ, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV OBETIAM 2. SVETOVEJ VOJNY, SNP A OSLOBODENIA OBCÍ V TREŇČÍNE

41. Z mučiarní gestapa v Trenčíne viedli cesty mučených protifašistických bojovníkov do väznice Krajského súdu do Ilavy, vyhladzovacích koncentračných táborov, alebo na blízky zalesnený kopec Brezina. Nemci vraždili na Brezine od 25.10.1944 do 3.4.1945 (v lokalite Dušova dolina, Vápenica a Široké). Exhumačná komisia 18.5.1945 tam odryla celkom 7 hrobov, v ktorých sa nachádzalo 69 tiel (65 mužov a 4 ženy). Identifikovaných bolo 43 obetí, 54 ich pochovali na cintoríne hrdinov nad Čerešňovým sadom, ostatných si odviezli príbuzní.

42. Vo Vápenici a Dušovej doline, ktorú v roku 1955 premenovali na Údolie hrdinov, popravili gestapáci a ich domáci prísluhovači od 25.10.1944 do 3.4.1945 celkom 69 partizánov, ilegálnych pracovníkov a cudzích štátnych príslušníkov. Exhumácie potvrdili, že všetkých 65 mužov a 4 ženy pred popravou kruto mučili. Z nich sa podarilo identifikovať celkom 43 osôb, totožnosť ostatných sa nepodarilo hodnoverne preukázať. Ranou do tyla bolo zastrelených 61 mužov a 3 ženy, 2 muži boli uškrtení, 2 muži a 1 žena mali bez strelných rán rozdrúzané lebky. Obete boli z rôznych oblastí Slovenska: z Trenčianskeho okresu 24, Považskej Bystrice 5, Topoľčian 2, Rimavskej Soboty 2 a po 1 z Čadčianskeho okresu, Banskej Bystrice a Medzilaboriec. Medzi obetami boli aj príslušníci iných národov: 2 občania ZSSR, 1 Čech, 1 Francúz, 1 Maďar, 1 Rakúšan a 1 americký pilot.

45. Martin Kedro pracoval ako hlavný revízor bývalej Slovenskej obilnej spoločnosti. Vykonával funkciu hlavného zásobovača 2. stalinskej partizánskej brigády. Pri presune oddielu ho Nemci zajali na kopaniciach a odvliekli do Trenčína do budovy bývalého učiteľského internátu, kde bolo v tom čase veliteľstvo Gestapa. Podarilo sa mu vybehnúť na ulicu, ale pri pokuse o útek ho fašisti zastrelili. Budova, na ktorej bola pamätná doska umiestnená, bola asanovaná.

46. Jána Derku, ilegálneho pracovníka a partizána fašisti popravili. Pochovaný je na trenčianskej Brezine. Partizán Ondrej Ďuras bojoval v okolí Partizánskeho. Padol pri Veľkých Kršteňanoch. Pochovaný je na cintoríne v Kubre. Partizán Emil Ďuriga bojoval v okolí Partizánskeho. Padol pri Bánovciach nad Bebravou. Pochovaný je v Kubre. Ján Hošťák padol so zbraňou v ruke krátko pred oslobodením pri Kubrici. Pochovaný je v Kubre. Partizán Martin Hricko bojoval v okolí Banskej Bystrice. Po zranení ho previezli do Krakova, kde zomrel. Tam je aj pochovaný. Viliam Weissshäutel padol pri Lefantovciach.

48. Jána Šebíka, účastníka SNP a ilegálneho pracovníka zaistili a zavraždili členovia POHG v budove Sokolovne. Edita Katzová - Roháčková, príslušníčka partizánskej brigády J. Žižku padla v boji pri Mníchovej Lehote v septembri 1944. Jozef Jarábek, účastník SNP sa v počas oslobodzovacích bojov vrátil do Zlatoviec, kde sa stal príslušníkom Národnej milície. Krátko pred oslo-

bodením ho na ulici zastrelila nemecká hliadka. Jozef Chrenko, 19-ročný partizán z Dubodiela bol popravený na trenčianskej Brezine.

49. Štefan Straka, príslušník partizánskej brigády Jana Žižku padol v boji pri Bánovciach nad Bebravou. Ondrej Blaško Horňáček, ilegálny pracovník skrýval partizánov a rasovo prenasledovaných na kopanici Chríb. Nemci ho zaistili a odviekli do koncentračného tábora, kde zahynul. Ján Blaško Mišuc zomrel po oslobodení na následky zranenia, ktoré utrpel počas oslobodzovacích bojov. Ondrej Blaško a Ján Lehotský zahynuli počas oslobodzovacích bojov. Gustáv Lehotský sa stal obeťou vojny.

54. Ján Psočný, učiteľ, účastník SNP bojoval pri Krupine ako poručík delostrelectva, kde na vrchu Valach padol. Pochovali ho v Krupine. Neskôr previezli jeho telesné pozostatky na cintorín do Zlatoviec. Účastníka SNP Jozefa Jarábka zastrelila nemecká hliadka na ulici krátko pred oslobodením. Pochovaný je v Trenčíne. Lóvyovci, Schwatzovci a Weisovci zahynuli vo vyhľadzovacích koncentračných táboroch Majdanek, Lublin a Oswiecim ako obeť rasového prenasledovania. Občania E. Bednárík, J. Fraňo, F. Funta, J. Mrázik a J. Šulek zahynuli počas oslobodzovacích bojov v apríli 1945.

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABÚL, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV, VENOVANÝCH PAMIAŤKE OBETÍ 2. SVETOVEJ VOJNY A SNP NA ÚZEMÍ OKRESU BÁNOVCE NAD BERAVOU

1. Bánovce nad Bebravou

- 1.1. Pamätné tabule na Mestskom úrade
- 1.2. Pamätník v lese do Miezgoviec
- 1.3. Pamätník v lese na Brezopoly
- 1.4. Spoločný hrob partizánov na cintoríne

2. Čierna Lehota

- 1.5. Pamätná tabuľa na Obecnom úrade
- 1.6. Pamätník na starom cintoríne

3. Cimenná - Pamätník pri ceste v obci

4. Dežerice - Pamätná tabuľa na Materskej škole

5. Horné Naštice - Pamätník pri ceste do Uhrovca

6. Krásna Ves - Spoločný hrob partizánov na Letnom majeri

7. Kšinná - Pomník padlým v SNP

8. Kšinná - Závada pod Čiernym vrchom - Pamätník padlým občanom

9. Miezgovce - Pomník občanom padlým v SNP

10. Omastiná

- 10.1. Pomník občanom padlým v SNP
- 10.2. Pamätná tabuľa občanom padlým v SNP

11. Podlužany

- 11.1. Pomník občanom padlým v 1. SV a SNP
- 11.2. Pomník bojovníkovi v SNP na cintoríne

12. Rybany - Pomník bojovníkom v SNP

13. Šípkov

- 13.1. Pamätník upáleným účastníkom SNP
- 13.2. Pomník občanom padlým v 1. SV a SNP
- 13.3. Pomník zavraždeným občanom a účastníkom SNP

14. Slatina nad Bebravou

- 14.1. Pamätník padlým účastníkom SNP
- 14.2. Pomník neznámemu bojovníkovi v SNP

15. Timoradza - Pamätná tabuľa bojovníkovi v SNP na Obecnom úrade

16. Trebichava - Pamätná tabuľa bojovníkom padlým v SNP na Obecnom úrade

17. Uhrovec

- 17.1. Pamätník partizánskej brigáde Jána Žižku na Jankovom vršku
- 17.2. Pamätná tabuľa občanom padlým v SNP na múzeu
- 17.3. Pamätná tabuľa občanom padlým v SNP na evanjelickom kostole

- 17.4. Pomník pri ceste na Jankov vršok
- 17.5. Pomník sovietskemu partizánovi v Látkovciach

18. Uhrovské Podhradie

- 18.1. Pamätník občanom padlým v SNP
- 18.2. Pamätná tabuľa na bývalej partizánskej nemocnici
- 18.3. Hroby neznámych partizánov

19. Žitná - Radiša

- 19.1. Pamätník občanom padlým v SNP
- 19.2. Pamätná tabuľa na bývalom sídle Revolučného ONV v SNP

20. Zlatníky

- 20.1. Pomník občanom padlým v SNP
- 20.2. Spoločný hrob neznámych partizánov padlých v SNP

PREHĽAD PAMÄTNÝCH TABŮL, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV, VENOVANÝCH PAMIAŤKE OBETÍ 2. SVETOVEJ VOJNY A SNP NA ÚZEMÍ OKRESU BÁNOVCE NAD BERAVOU

1. BÁNOVCE NAD BERAVOU

1.1. Pamätné tabule na fasáde budovy mestského úradu umiestnené v roku 1951:

- obr.1: Pamätná tabuľa na fasáde budovy na ľavej strane vchodu,
- obr.2: Pamätná tabuľa na fasáde budovy po pravej strane vchodu pamiatke padlých v Povstaní:

Đurmek Štefan, Đurech Štefan, Bodo Pavol, Levický Ľudovít, Chovanec Štefan, Dr. Lowy Eugen, Lowy Július, Petro Peter, Varga Ján, Zatovič Michal, Malec Karol, Filaga Jozef, Viznerová Mária, Vizner František, Kovačik Ján, Mokráň Štefan, Čentík Tomáš, Hrabko Adam, Ing. Mangelik František, Polák František

1.2. Cibislavka - pamätník na mieste masového hrobu v lese pri ceste do Miezgoviec

Pamätník na autentickom mieste, kde fašisti zavraždili účastníkov odboja dňa 23.11.1944:

Ľudovít Levický, Ondrej Zrnek, Štefan Vychopen, Štefan Hajšo, Vojtech Škultéty, Rudolf Ryban, Gejza Hrubý, Ján Ševčík, Rudolf Škorec, Ján Ševčík, Vojtech Kuric, Ján Hrebíček, Štefan Garaj, vd. Anna Kuricová r. Škorec, Ján Škorec, Ondrej Kuric, Michal Hrebíček, Štefan Škorec, Pavol Garaj, Michal Botka, Ján Botka, Viliam Bíly, Pavol Hanko, Ondrej Michalo, Gustav Botka, Jozef Izrael, Štefan Pavle, Michal Pichler, Peter Petro, Vojtech Masaryk, Štefan Đurech, Karol Varga.

Odhalený v roku 1962.

1.3. Salaštek v lese smerom na Brezolupty

Pamätník na autentickom mieste, kde fašisti zavraždili účastníkov odboja dňa 25. 3. 1945:

Štefan Siklenka, Katarína Chuťková, Margita Kišková r. Chuťková,
Alojz Škoda, Otto Preis, Alica Weisssová

Odhalený v roku 1974

1.4. Spoločný hrob partizánov na cintoríne, ktorí sem boli sústredení, poprípade boli po úmrtí sem pochovaní medzi spolubojovníkov

Odhalený v roku 1952. Nápís:

Náš odkaz Vám živým je Bráňte mier!
Karol Štajer 1902 - 1965, Ján Ocelka, Neznámy,
Štefan Siklenka 14.II.1914 - 1945, Neznámy, Jozef Izrael,
Ernest Mešťanek, Neznámy, Neznámy, Štefan Hajšo,
Karol Varga, Viliam Bilik, M. Pichler

1.5. Pamätník obetiam holokaustu z okresu Bánovce nad Bebravou

Na pamiatku viac ako 800 občanov okresu
Bánovce nad Bebravou odvečených v rokoch 1942 až 1945
do koncentračných táborov príslušníkmi Hlinkovej gardy
a nemeckými fašistami, kde prevažná väčšina z nich zahynula.
Odhalený 25. októbra 2009

1.6. Pamätná tabuľa umučeným a padlým z Bánoviec nad Bebravou a okolia

Nápís:
Na pamiatku našich bratov a sestier
umučených v koncentračných táboroch
a padlých v povstaní v rokoch 1942-1945
z Bánoviec a okolia

2. ČIERNA LEHOTA

2.1. Pamätná tabuľa pamiatke občanov popravených za účasť v SNP na budove obecného úradu:

Padli ako hrdinovia v SNP
Bačík Justin, Bačík Štefan, Dolinský Matúš,
Kurtiš Gustáv, Srnec Adam,
Češť ich pamiatke!

2.2. Pamiatke padlých partizánov na kopci za obcou na tzv. starom cintoríne

Nápís:

Padli ako hrdinovia za našu slobodu
v Slovenskom národnom povstaní
Jozef Horský z Ladiec a deväť neznámych partizánov
Češť ich pamiatke!

3. CIMENNÁ

Pamätník postavený pri ceste v obci na križovatke v roku 1946

Ku cti a sláve božej na pamiatku tragickej udalosti za vojenského
ťaženia, kde padlo za obeť 6 ľudí a spálených bolo 7 domov
dňa 30. novembra 1944.

Danko Michal 26.V.1885, Kajan Ján 13.III.1901,
Lagin František 21.IX.1902, Chudý Jozef 21.IX.1912,
Mihálik Jozef 6.III.1915, Mihálik Rudolf 4.V.1923.

Tento kríž dala postaviť obec Cimenná

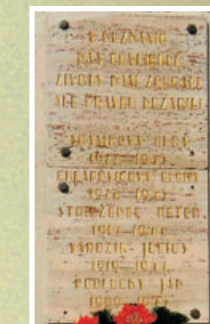

4. DEŽERICE

Pamätná tabuľa pamiatke padlých v SNP na budove obecného úradu

Nápís:

V neznámo nás odvliekli, životy nám zobrali
ale pravdu nezabili
Adamková Oľga
Chlapovičová Elena
Strieženec Peter
Varozik Július
Podlucky Ján

5. HORNÉ NAŠTICE

Pomník pri ceste do Uhrovca na mieste, kde fašisti prepadli partizánsku hliadku

Odhalený v roku 1969. Nápís:

Na tomto mieste boli nemeckými fašistami zavraždení partizáni z obce Uhrovec dňa 20.10.1944,
Globan Michal, Kremnický Karol
Češť ich pamiatke!

6. KRÁSNA VES

Spoločný hrob na miestnom cintoríne padlým partizánom 4.X. 1944 v boji na Letnom majeri v katastri obce.

Nápís:

Na pamiatku padlých hrdinov z II. svetovej vojny dňa
4. X. 1944. Na letnom majeri.

Suchotín Boris SSSR, kpt. Baranov SSSR, Kaňa Cyril
1927 Sobotišťe, Vydarený Ján 1906 Krajné, Vanný Emil
1920 Ladce, Dudašík Štefan 1920 Breza, Cibíšek Štefan
1908 Beluša, Čmelko Štefan 1921 Omšenie, Adámek
Michal 1913 Polianka, Gerši Gabriel 1926 Bratislava,
Michalec Martin 1912 Dubnica, Zaťovič Michal 1929 Trenčín, Hedera Aladár 1924 Pravotice.

7. KŠINNÁ

Pomník padlým v SNP z obce, umiestnený v strede obce pri ceste. Odhalený v roku 1962¹¹

Nadpisy:

Vľavo: Chrabрым bojovníkom za slobodu, právo, češť, čo v Slo-ven-
skom národnom povstaní neváhali proti okupantom zdvihnúť päšť,
vpísali sme slová vďaky v tichom zadumaní by na večné časy viac
netiekla krv z rán pre šťastie detí ktoré priniesol partizán
Vpravo: Adame Michal, Botka Gustáv, Hajšo Štefan, Hanco Vlastimír,
Hrubý Gejza, Mišina Ludevít, Miške Michal, Pavle Štefan, Škultéty
Vojtech, Štefánik Michal

8. KŠINNÁ - ČASŤ ZÁVADA POD ČIERNYM VRCHOM

*Pamätník padlým občanom pri budove bývalého
Miestneho národného výboru.*

Odhalený 1975. Nápís:

SNP

Padli aby sme v mieri žili!

Michal Škultéty, Michal Krcho, Štefan Krcho, Adam Krcho,
Michal Škultéty, Michal Belák, Ondrej Filo, Tomáš Filo,
Ondrej Zrnek, Rudolf Ryban, Matej Sečánsky, Štefan
Sečánsky, Martin Kohuš, Bartolomej Ďuračka, Michal Filo

9. MIEZGOVCE

Pomník padlým občanom v SNP v strede obce¹²

Odhalený 29. 8. 1969. Nápís:

Pamätník padlým hrdinom v SNP v rokoch 1944 - 1945

Aujeský František, Holička Milan, Kozinka Milan, Kšinský Ján, Mikuš Štefan, Masaryková
Gizela, Podoba Ján, Sečánsky Ján, Sečánsky Štefan, Škvarčina Milan

Nikdy nezradíme vznešené ideály za ktoré ste padli
a Vaša pamiatka bude trvalo žiť medzi nami!

Vypálená budova školy v Miezgovciach

10. OMASTINÁ

10.1 Pomník padlým občanom v SNP v strede obce¹³

Odhalený v roku 1969. Nápís:

Na večnú slávu padlým v SNP 1944-45

Škorec Ján, Botka Ján, Ševčík Ján, Škorec Štefan, Kuric Ondrej,
Kuric Vojtech, Garaj Štefan, Kuricová Anna, Ševčík Ján st., Botka Michal, Škorec
Rudolf, Garaj Pavel, Martiš Ján
Češť ich pamiatke!

*10.2. Tabuľa pamiatke občanov padlých v SNP, ktorí padli v roku 1944, na budove bývalej
školy*

Nápís:

Motto: Kto v srdciach žije neumiera - Hrubín
Češť a sláva umučeným hrdinom SNP
z našej obce, ktorí padli v roku 1944 za slobodu našej vlasti

11. PODLUŽANY

11.1. Pomník pamiatke padlým v SNP a I. svetovej vojne v strede obce

Odhalený 29.8.1969. Nápisy:

Na pamäť padlým v prvej svetovej vojne 1914 - 1918.

Na večnú pamäť hrdinom padlým v SNP 1944 - 1945.

Nikdy nezradíme vznešené ideály za ktoré ste padli a
Vaša pamiatka bude trvalo žiť medzi nami.

11.2. Pomník bojovníkovi v SNP na miestnom cintoríne⁴

Nápis:

Pavel Krištof Kojiš
Padol v SNP 1944

12. RYBANY

Pamätník venovaný bojovníkom za slobodu v SNP na námestí v strede obce⁵

Odhalený 29.8.1972. Nápisy:

Česť a sláva bojovníkom za slobodu v rokoch 1944 -
1945.

13. ŠÍPKOV

13.1. Pamätník v obci pri potoku pri OÚ

Odhalený v roku 1969. Nápisy:

Na tomto mieste boli zaživa upálení 13. novembra 1944
nemeckými fašistami účastníci
Slovenského národného povstania.
Michal Daniška, Ondrej Daniška,
Alexander Mikuš, Jozef Hollý.
Česť ich pamiatke !!!

13.2. Pomník pamiatke občanov padlých v prvej svetovej vojne a SNP z obce pri ceste

Odhalený v roku 1948. Nápisy:

Padli za vlasť v národnom povstaní v r. 1944.
Jozef Hollý, Ján Hollý, Alojz Hollý, Koloman Hollý, Anton Hollý,

Alexander Mikuš, František Mikuš, Július Mišák, Emanuel Mišík,
František Mišík, Ján Mišák, Adam Belan, Jozef Belan, Jozef Mačas,
Elemír Suchý, Michal Daniška, Ondrej Daniška, Jonáš Valent,
Matej Pajtinka, Ondrej Pajtinka

13.3. Pomník pamiatke zavraždených občanov a príslušníkov SNP nad obcou na salaši Lupenica⁶

Odhalený v roku 1969. Nápisy:

Na tomto mieste boli zavraždení
miestni občania ako aj príslušníci SNP
v nezabudnuteľnom roku 1944 - 1945
Odhalený v roku 1969, obnovený 2011.

14. SLATINA NAD BEBRAVOU

14.1. Pamätník padlým hrdinom v SNP v obci pri ceste na Trebichavu, odhalený 1969

NA PAMIATKU PADLÝM HRDINOM
1944 – 1969
PADLI SYNOVIA VLASTI
ABY MOHLA VEČNE ŽIŤ
MY PRÁCOU V BUDOVANÍ
MÁME ICH ODKAZ OCHRÁNIŤ

14.2. Pomník neznámemu bojovníkovi na miestnom cintoríne ktorý padol v boji medzi Slatinou a Slatinkou

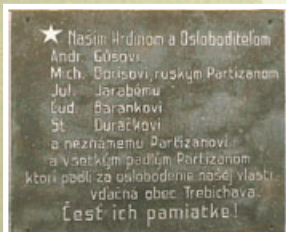
Odhalený v roku 1972

15. TIMORADZA

Pamätná tabuľa pamiatke padlého bojovníka SNP na budove obecného úradu. Odhalená 1972

JAROSLAV VALJENT
* 13.VII.1919
+ 27.IX.1944
TVOJA PAMIATKA JE VEČNÁ
ČEŠŤ A SLÁVA HRDINOVI
SNP

16. TREBIŠOVA

Pamätná tabuľa padlým bojovníkom v SNP na fasáde budovy obecného úradu. Odhalená 1946

Naším hrdinom a osloboditeľom

*Andr. Gúšovi, Mich. Borisovi, ruským Partizánom,
Jul. Jarabému, Ľud. Barankovi, Št. Ďuračkovi a neznámemu
Partizánovi a všetkým padlým Partizánom ktorí padli za
oslobodenie našej vlasti vďaka obec Trebišova.*

Češť ich pamiatke!

17. UHROVEC

17.1. Pamätník pamiatke činnosti partizánskej brigády Jána Žižku z Trocnova na Jankovom vršku nad Uhrovcom¹⁷

Pamätník bol vybudovaný v rokoch 1947-1951. Pamätník je v tvare obrovského pylóna, v pôdoryse päťčepnej hviezdy na vrchu ukončený štvorcovou doskou. Pylón vyrastá zo stredy štvorcovej základne, v ktorej je umiestnené mauzóleum s prstou z bojísk 2. svetovej vojny. Na jej vonkajších stenách sú vysekané nápisy. Pamätník obkolesuje zemitý val, ktorý je preklenutý schodišťami. V areáli ho dopĺňa symbolický cintorín a amfiteáter v ktorom sa uskutočňujú oslavy SNP v Bánovskej oblasti. Na symbolickom cintoríne sú pochovaní títo partizáni: Josif Vlaščenko SSSR, Michail Charlan SSSR, Michail Kaširin SSSR, Edita Katzová, Dudašik Štefan 24r. Breza, Čmelko Štefan 23r. Omšenie, Jozef Veselý Čech.

Za zásluhy pri organizovaní protifašistického odboja tu bol v roku 1957 pochovaný Jamrich Jozef.

17.2. Pamätná tabuľa pamiatke občanov padlých v SNP na budove bývalého Miestneho národného výboru, teraz Múzea¹⁸

Odhalená 1964. Nápís:

*ČEŠŤ A SLÁVA PADLÝM HRDINOM
V SNP ZA OSLOBODENIE ČSR*

ČERNUŠKA ŠTEFAN 25r., DUBČEK JÚLIUS 24 r.,

GLOBAN MICHAL 47 r., HREBÍČEK MICHAL 35 r., CHUŤKOVÁ KATARÍNA 16 r., CHUŤKOVÁ MARGITA 22 r., KREMNIČEK KAROL 27 r., KONSKÝ JOZEF 36 r., MELOV-SKÝ VOJTECH 32 r., ŽARNOVICKÝ DALIMÍR 21 r.

17.3. Pamätná tabuľa padlým v SNP z evanjelickej svätej cirkvi v Uhrovci na budove evanjelického kostola

*17.4. Pomník pri ceste na Jankov vršok v časti Závodská
Nápís:*

Na tomto mieste bolo dňa 28.-29. VIII. 1944
vystrojená prvá partizánska jednotka bánovskej oblasti.

17.5. Pomník sovietskemu partizánovi v Látkovciach, zavraždenému 4.februára 1945

Nápís:

*Tu leží sovietsky vojak
Jakub Dimitrievič Pervusin
z UFY- Nabrežná ul. č. 232
Padol v boji za našu slobodu*

18. UHROVSKÉ PODHRADIE¹⁹

18.1. Pamätník venovaný padlým občanom v SNP pri Obecnom úrade

Odhalený v roku 1969. Nápís:

*Češť a sláva padlým hrdinom v SNP 1944 -1945.
"Padli synovia vlasti, aby mohla večne žiť,
my prácou v budovaní máme ich odkaz ochrániť"*

18.2. Pamätná tabuľa na fasáde budovy bývalej ZDŠ, teraz súkromný dom.

Nápís:

V tejto budove bola v čase SNP partizánska nemocnica

18.3. Hroby troch neznámych partizánov na miestnom cintoríne

POZNÁMKY K PREHLADU PAMÄTNÝCH DOSIEK, POMNÍKOV A PAMÄTNÍKOV OBETIAM 2. SVETOVEJ VOJNY, SNP A OSLOBODENIA OBCÍ V OKRESE BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

19. ŽITNÁ - RADIŠA ^{*10}

19.1. Pamätník padlým občanom v strede obce na križovatke.

Odhalený 1969. Nápis:

Na večnú slávu padlým občanom v SNP 1944 - 45

Hrebíček Ján, Hrebíček Michal, Hanko Pavel,

Michale Ondrej, Bežo Michal, Hanko Michal,

Dubaj Ján, Kušnier Štefan, Puchor Štefan,

Tomáška Pavel, Saray Jozef

19.2. Pamätná tabuľa na fasáde domu č. 99 (Žitná)

Nápis:

V tomto dome sa schádzal

Revolučný okresný národný výbor v jeseni 1944

v čase Slovenského národného povstania

20. ZLATNÍKY ^{*11}

20.1. Pomník občanom padlým v SNP v strede obce

Odhalený v roku 1958. Nápis:

Večná sláva Vám hrdinom padlým v Slov. národnom povstaní
1944 - 1945

Dúcky Viktor, Dúcky Jozef, Dúcky Jozef, Dúcky Ján, Dúcky

Martin, Dúcky Pavel, Dúcky Jozef, Dúcky Štefan, Blina Ján,

Sedlák Emil, Sprostý Jozef, Sokolík František,

Španík Jozef, Daniš Anton, Miksa Ján, Miksa Martin, Gešnábel Jozef, Gešnábel Ján, Košík

Ján, Kozáček Jozef, Ašengešvantner Štefan, Orság Kalman, Adamička Jozef, Adamička Pavel,

Maslák Jozef, Niko Ján

20.2. Spoločný hrob neznámych partizánov padlých v SNP na cintoríne

Odhalený v roku 1967.

***1** Pri prepade obce 1. novembra 1944 fašisti zastrelili desať partizánov. Piatich občanov popravili na Cibislavke pri Bánovciach nad Bebravou. Zhromaždili všetkých mužov a asi 100 z nich odviekli do Bánoviec nad Bebravou, kde ich spolu so zadržanými z okolitých obcí a osád väznili v kinosále Katolíckeho domu. Celkove tam bolo sústredených do 300 osôb.

V katastri Kšínnej sa v bunkroch skrývali židovskí utečenci. Pri prečesávaní blízkych lesov v novembri jednotkami SS, príslušníkmi Sonderkommando ZbV 15, príslušníkmi Pohotovostných oddielov Hlinkovej gardy títo v lese Uhliarka zavraždili 9 osôb, z čoho boli 3 muži, 3 ženy a 3 deti. Na mieste zvanom Pavle háj zavraždili 32 zo zajatých židovských občanov. Vyvráždovanie židovských utečencov pokračovalo aj v decembri 1944 pri osade Jarok a pri Solnísku príslušníci komanda zavraždili ďalších 11 židov. Vo februári 1945 v neďalekej Radiši zavraždili 9 rasovo prenasledovaných osôb, ktoré sa skrývali v opustenom majeri. Dňa 7. februára 1945 príslušníci slovenského oddielu Abwehrgruppe 218 - smutne známy Edelweis pod velením kpt. Ladislava Nižňanského v lese Kameň pri obci Kšinná prepadli tri bunkre, v ktorých sa ukrývali židovskí občania. Prepadu sa zúčastnili: Oldrich Vystavel, Viliam Štulc, Ján Stančok, Ján Holbus, Martin Lajda, Ladislav Ruszo a Milan Vričan. Z bunkrov vyhnali 18 osôb, ktoré sa tu skrývali, obrali ich o všetky cennosti a potom na príkaz Nižňanského neďaleko bunkrov povraždili. Medzi obeťami boli aj dve malé deti. Bunkre nakoniec zničili granátmi. Príslušníci Edelweisu tak dovŕšili vraždenie rasovo prenasledovaných osôb, ktoré v katastri obce Kšinná začalo Sonderkommando ZbV 15.

***2** Za pomoc partizánom fašisti obec 29. októbra 1944 za asistencie príslušníkov POHG z Bánoviec obsadili. Obyvateľov vyhnali z domov, domy vydrancovali a podpálili. Obyvateľov aj s ulúpeným majetkom odviekli do Bánoviec nad Bebravou a mužov potom eskortovali do Nitry. Úplne zhorelo 34 domov, 17 bolo čiastočne vypálených, zhorela i škola a 12 hospodárskych stavísk. Druhýkrát obsadili fašisti obec 2. februára 1945 a odviekli 11 obyvateľov z ktorých 3 zavraždili a ostatných prevažne mladých mužov odviekli do koncentračného tábora Mauthausen.

***3** Sídlo štábu partizánskej brigády Jana Žižku z Trocnova bola určitý čas Omastiná. Sonderkommando ZbV 15 za asistencie iných jednotiek 11. novembra 1944 obec obsadilo. Fašisti ju vyrabovali a podpálili, pričom zhorelo 7 domov a 7 hospodárskych stavísk.

***4** Pri návrate z bojovej akcie 13. 9. 1944 sa postrelil nešťastnou náhodou český partizán Pavel Krištof Kojš, sklársky majster pochádzajúci z Újezdu u Sv. Kříže u Plzne.

*5 Z pamätníka bol v roku 1990 odstránený nápis „Váš odkaz splníme, socializmus vybudujeme“.

*6 Členovia protipartizánskej jednotky Jozef sa 7. novembra 1944 v prestrojení dostali do obce Šípkov a vydávali sa za partizánov a príslušníkov 1. československej armády na Slovensku. Jednotku viedol Werner Pawlofski, ktorý sa predstavoval ako nadporučík Jelínek. Podarilo sa mu získať si dôveru bratov Alojza, Jána a Františka Hollých, ktorí príslušníkom jednotky Jozef poskytli informácie o partizánoch a dali im potraviny. Jednotku nakoniec odvedli na salaš Lupenica. Tu bratov Hollých pri vypočúvaní mučili a nakoniec ranou do tyla zlikvidovali. Zavraždili aj troch zadržaných sovietskych partizánov: Michaila Charlama, Josifa Vlaštenka a Michaila Kaširina a českého partizána Josefa Veselého. Aby zahladili stopy vraždenia, zlikvidovali aj náhodných svedkov, pastierov zo Šípková - 18-ročného Júliusa Mišáka, 35-ročného Emanuela Mišáka, 15-ročného Jozefa Belana, jeho 43-ročného otca Adama Belana a 16-ročného Elemíra Suchého. Kolibu salaša, kam mŕtvych nahádzali, nakoniec podmínovovali. Časť jednotky sa potom stiahla späť do Šípkova. Miestnych obyvateľov vyzvali, aby odstránili telá zavraždených zo salaša Lupenica. Dňa 11. novembra 1944 pri otvorení koliby vybuchla mína a pri jej explózii zahynuli Šípkovčania: 16-ročný Anton Holly, 52-ročný Ján Mišák, 25-ročný František Mišák, 62-ročný Ondrej Pajtinka, 55-ročný Matej Pajtinka, 24-ročný Štefan Ragan, František Mikuš, Jozef Maťas, 43-ročný Michal Maťas a Jonáš Valient.

*7 Na základe výzvy ÚV KSS a moskovského vedenia KSČ prikročil ilegálny Okresný výbor KSS v Uhrovci v roku 1943 k organizovaniu tajných bojových skupín a revolučných národných výborov, ktoré pripravovali povstanie. Vstupovali do nich komunisti a pokrokoví zmysľajúci občania a utečenci z nacistických zajateckých táborov, predovšetkým príslušníci sovietskej armády. Príchod sovietskych vojakov a dôstojníkov bol veľkým prínosom pre partizánske hnutie, nakoľko mali bojové skúsenosti z organizovania partizánskeho boja. Začiatkom roku 1944 mal partizánsky oddiel vyše 30 vyzbrojených bojovníkov. Tábor bol v doline Valovce pod Jankovým vrškom a z dôvodov utajenia sa často menil. Po vypuknutí SNP 29. augusta 1944 priviezli zbraň z vojenských skladov v Zemianskych Kostolnoch. Do povstania sa zapojili občania zo všetkých obcí pod Jankovým vrškom a partizáni obsadili okresné mesto Bánovce nad Bebravou. Po obsadení Bánoviec nad Bebravou nemeckými fašistami 11. septembra 1944 sa partizáni vyzbrojení len ľahkými pechotnými zbraňami stiahli do podhorských obcí. 13. septembra 1944 prišla do Uhrovca pomerne silná skupina partizánov - parašutistov na čele s poručíkom Teodorom Pólom. Táto podľa rozhodnutia Ukrajinského štábu partizánskeho hnutia v Kyjeve a v spolupráci s okresným výborom KSS a Okresným revolučným národným výborom utvára z miestnych partizánskych skupín partizánsku brigádu Jana Žižku. Brigáde bol určený veľmi dôležitý úsek operácií v trojuholníku Bánovce nad Bebravou – Trenčín - Považská Bystrica. Brigáda mala spočiatku 900 partizánov, neskôr sa ich počet zvýšil na 1600. Základňa brigády bola na Jankovom vršku, kde boli vybudované bunkre. Dňa 23. novembra 1944 podnikli fašisti veľký päťdňový útok za účasti asi 11 000 mužov z troch strán s cieľom zlikvidovať partizánov. Keď sa im to nepodarilo, vyrabovali obce, postrieľali ranených a chorých partizánov, ktorých našli v horách a odviekli občianov z podhorských obcí, ktorých za pomoc partizánom ich

postrieľali v lese Cibislavka pri Bánovciach nad Bebravou. Brigáda unikla z obkľúčenia a rozdelila sa na niekoľko praporov, ktoré operovali samostatne až do oslobodenia. 13. februára 1945 objavili fašisti v partizánskych bunkroch na Jankovom vršku sedem ranených partizánov, a keď sa im nepodarilo získať od nich žiadne informácie, zaživa ich upálili.

*8 Viac ako dvesto občanov obce sa pridalo k jednotkám Partizánskej brigády Jana Žižku, ktorá mala štáb na Jankovom vršku až do 23. novembra 1944. Za pomoc partizánom fašisti obec 4. novembra 1944 za asistencie príslušníkov POHG obsadili. Obyvateľov vyhnali z domov, domy vyrabovali a podpálili. Na vlastnom dvore zastrelili 70-ročného Michala Adamca, obyvateľov odviekli do Bánoviec nad Bebravou a časť potom eskortovali do Nitry a neskôr do Viedne. Vypálili 35 domov a 18 hospodárskych stavísk, čiastočne zničili 5 domov a 3 hospodárske staviská.

*9 V obci sa počas SNP nachádzala partizánska nemocnica aj dielňa, ktorá pre partizánov vyrábala súčasti odevov a rôzne doplnky. Príslušníci Sonderkommando ZbV 15 pri protipartizánskej akcii zavraždili 22. novembra 11 obyvateľov, ktorých podozrievali zo spolupráce s partizánmi a dve ženy židovského pôvodu, ktoré sa v okolí skrývali pred deportáciou.

*10 22. novembra nacisti vypálili obec pričom zhoreli 3 domy a hospodárske stavisko. Dospelých obyvateľov osady sústredili v miestnej škole a kruto ich vypočúvali. Štyridsať mužov odviekli do Bánoviec nad Bebravou, kde ich dva týždne väznili a vypočúvali. Štyroch obyvateľov osady za spoluprácu s partizánmi popravili na Cibislavke.

*11 Dňa 30. novembra 1944 za pomoc partizánom fašisti obec prepadli, vypálili päť domov a staviská na polesiach Stará Huta, Stará Hora, Javorina i časť Kulháňa. Do väzenia v Trenčíne a odtiaľ do koncentračného tábora Oranienburg odviekli 42 mužov. V rámci protipartizánskej výpravy do Panskej Javoriny v prestrojení za partizánov a povstalcov príslušníci jednotky Jozef zajali 22-ročného Antona Košinára, 20-ročného Pavla Košinára, 27-ročného Štefana Lacku, 17-ročného Tibora Bauera a ďalších dvoch partizánov. Po vypočúvaní ich hneď zastrelili. Obeťou vraždenia sa stal aj náhodný svedok, 32-ročný Štefan Ašengešwantner zo Zlatník. Dňa 17. januára 1945 hitlerovci obec znovu prepadli, zapálili dva domy a šestnásť občanov odviekli do koncentračného tábora Mauthausen. Z koncentračných táborov sa nevrátilo 28 občanov.